

Ügyiratszám: 128-18/2017Ált.

ELŐTERJESZTÉS

a KEHOP-1.2.0-15-2016-00017 azonosítószámú, „Somogy Megyei Éghajlat Változási Platform létrehozása” című projekt keretében saját teljesítésben elkészült Megvalósíthatósági tanulmány elfogadásáról

A Somogy Megyei Önkormányzat a KEHOP-1.2.0 (Klímastratégiák kidolgozásához kapcsolódó módszertan- és kapacitásfejlesztés, valamint szemléletformálás) azonosítószámú projekt keretében 30 millió forint Európai Unió támogatásában részesült 100 %-os támogatási intenzitás mellett. A projekt keretében megyei szintű Klímastratégia készül el, valamint Platform Iroda felállítása valósul meg a Somogy Megyei Önkormányzat Hivatalán belül 2 fő munkavállaló részmunkaidős bevonásával. A Somogy Megyei Klímastratégia keretet adhat a projektbe bevont településeknek a saját helyi stratégiai dokumentumaik elkészítéséhez. A Platform működése során biztosítjuk a Pályázati útmutató által meghatározott ülések számát, együttműködések, továbbá a helyi klímastratégiák elkészítéséhez is segítséget nyújtunk a települési önkormányzatoknak.

A támogatási döntést követően a projekt előkészítési szakaszának kiemelt feladata a **megvalósíthatósági tanulmány** elkészítése. A megvalósíthatósági tanulmány részletes helyzetfeltáró elemzést tartalmaz, valamint releváns információt nyújt a pályázóknak a támogatási kérelem megalapozottságáról, a finanszírozás és a megvalósíthatóság elemeiről, a projektmegvalósítás során felmerülő kockázatokról, továbbá a fenntartási időszak feladatairól. A megvalósíthatósági tanulmányban részletesen bemutatásra kerülnek a projekt tervezett szakmai tevékenységei, azok megvalósításának részletes ütemterve, valamint a projektbe bevont partnerek köre. A dokumentumban rögzítésre kerülnek azok a kötelező vállalások, monitoring mutatók, amelyek mentén mérhetővé és ellenőrizhetővé válik a projekt sikeres szakmai megvalósítása.

A megvalósíthatósági tanulmányt a Somogy Megyei Önkormányzat saját teljesítésben készítette el saját munkavállalóinak bevonásával bruttó 1 200 000 Ft összegben, amely összeg terhére a dokumentum elkészítésében résztvevő kollégák bére és járuléka kerül elszámolásra a 2016. december 1. és 2017. március 15. közötti időtartamban.

A Hivatal munkatársai a Megvalósíthatósági Tanulmányt elkészítették, azt az önkormányzat egyéb, a dokumentum véleményezésébe bevont kollégái áttekintették és szakmai véleményüket, módosítási javaslataikat több körben megtették.

Kérjük, hogy a T. Bizottság a „Somogy Megyei Éghajlat Változási Platform létrehozása” c. projekt keretében kidolgozott megvalósíthatósági tanulmányt elfogadni szíveskedjék, és járuljon hozzá, hogy a projekt keretében beállított 1 200 000 Ft bér és járulékok terhére elszámolható legyen, valamint a Megvalósíthatósági tanulmány elkészítésére vonatkozó

kifizetési kérelmet az 1. mérföldkő teljesítéséhez kötődően az Irányító Hatóság részére benyújtjuk.

A Somogy Megyei Éghajlat Változási Platform létrehozása projekt keretében kidolgozásra kerülő megvalósíthatósági tanulmányt az előterjesztés 1. számú melléklete tartalmazza.

A projekt előkészítő szakasza 2017. március 15-én zárul, ezt követően indul a projektmegvalósítás. A megvalósítási szakasz legkiemelkedőbb elemét a Klímastratégia elkészítése jelenti, továbbá a Platform Iroda megalakulása. A projekt keretén belül 9 db rendezvény kerül lebonyolításra különböző helyszíneken eltérő célcsoportok bevonásával.

A rendezvények és a klímastratégia előkészítő során együttműködő partnereket kívánunk bevonni, amely szervezetek felkeresése megtörtént. Az együttműködési megállapodások megkötése folyamatban van. A lehetséges együttműködő partnerek: oktatási intézmények, önkormányzatok, nagyobb foglalkoztatók (pl. Kométa, Cukorgyár, Lakics Kft., SEFAG, stb.), Kaposvári Egyetem, KMJVÖ, DDHN, Nemzeti Agrárkamara, Klímabarát Települések Szövetsége.

Valamennyi szervezettel folyamatos kommunikáció és kapcsolattartás valósul meg. A partnerekkel egy személyes projektindító egyeztetésre kerül sor, amely során meghatározásra kerülnek a pontos feladatok, elképzelések, továbbá a rendezvények tematikájának meghatározása is megvalósul.

Határozati javaslat:

A Somogy Megyei Közgyűlés Területfejlesztési Bizottsága a Somogy Megyei Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 6/2014.(XII.12.) ÖR 4. sz. melléklet B.1. pontjában biztosított átruházott hatáskörében eljárva megvitatta, és az 1. számú melléklet szerint elfogadja a „Somogy Megyei Éghajlat Változási Platform létrehozása” projekt keretében kidolgozott megvalósíthatósági tanulmányt, és egyetért a tanulmány és az ahhoz kapcsolódó kifizetési kérelem Irányító Hatóság részére történő benyújtásával, bruttó 1 200 000 Ft összegben. Az elszámolás során a dokumentum elkészítésében résztvevő kollégák bére és járuléka kerül elszámolásra.

Felelős: Biró Norbert, a közgyűlés elnöke
Dr. Sárhegyi Judit megyei jegyző

Határidő: értelem szerint

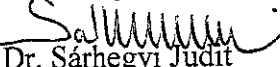
Kaposvár, 2017. február 24.

Biró Norbert

Az előterjesztést készítette:

Sárdi Petra
projektmenedzser

Az előterjesztést jóváhagyta:

Dr. Sárhegyi Judit
megyei jegyző

SZÉCHENYI 2020

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program

Klímastratégiák kidolgozásához kapcsolódó módszertan- és kapacitásfejlesztés,
valamint szemléletformálás

KEHOP-1.2.0

Megvalósíthatósági Tanulmány

Somogy Megyei Éghajlat Változási Platform létrehozása

TARTALOMJEGYZÉK

1. Vezetői összefoglaló	3
2. A támogatást igénylő projektgazda bemutatása	4
2.1. A projektgazda bemutatása a fejlesztés szempontjából	4
2.2. A projektmenedzsment szervezet bemutatása, általános adatai	7
3. A háttér bemutatása és a fejlesztési szükséglet szakpolitikai megalapozása (helyzetelemzés) ...	13
3.1. Földrajzi, természeti környezet	13
3.2. Társadalmi adottságok.....	15
3.3. Gazdasági környezet	17
3.4. Jogszabályi, szakpolitikai háttér.....	19
3.5. A projekt előzményei, korábban megvalósított releváns fejlesztések	21
3.6. Összegzés, a tervezett tevékenységek alátámasztása.....	22
4. A projekt céljainak meghatározása.....	24
4.1. Hosszú távú átfogó célok.....	24
4.2. Rövid távú specifikus célok.....	25
4.3. A célrendszer belső és külső koherenciája	26
5. A projekt tervezett tevékenységei (műszaki-szakmai eredményei).....	28
5.1. Bevezető	28
5.2. A projektben tervezett tevékenységek átfogó leírása.....	29
5.3. A projektben tervezett tevékenységek részletes bemutatása	30
5.4. A projekt hatásai és társadalmi hasznosságának bemutatása	36
6. Monitoring mutatók (eredmény és output indikátorok).....	37
7. A projekt megvalósítási terve, ütemezése.....	39
8. A Projekt tervezett költségvetése.....	39
9. A Projekt közbeszerzési/beszerzési ütemterve	39
10. Horizontális (esélyegyenlőségi és fenntarthatósági) szempontok érvényesülése a projektgazda szervezetére és a projektre	39
11. Kockázatkezelés	40
12. Fenntartás.....	42
13. Mellékletek	43

1. Vezetői összefoglaló

Az éghajlat megváltozása az emberiség számára is tapasztalható következményekkel jár. Az éghajlat globális alakulásával párhuzamosan hazánkban, így Somogy megyében is egyértelmű változások figyelhetők meg, amelyek közvetlen hatással bírnak a társadalomra, gazdaságra és az állami, ahogy a megye költségvetésére is. A tapasztalható változások Somogy megyében is érintik a természetes ökoszisztémát, a megye területének 31,46 %-át magába foglaló erdőállományt, a térségben jelentős potenciállal rendelkező mezőgazdaságot, a vízgazdálkodást, valamint az emberi egészséget. Mindezen komplex érintettség okán tudatos, közös összefogásra van szükség, amelynek feltétlen részét kell, hogy képezze a társadalmi és gazdasági szereplők környezettudatos magatartásának megváltoztatása, a károsanyag- és ÜHG kibocsátás lehető legnagyobb mértékben történő csökkentése is.

Magyarország az Európai Unióval kötött Partnerségi Megállapodásban célul tűzte ki az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatását. A cél elérését a Kormány a magyarországi önkormányzatok együttműködésével tervezi megvalósítani. Ezen célrendszer követve Somogy megye meghatározta azokat a prioritásokat, amelyekkel a legnagyobb eredmények érhetők el. Ezen a téren az emberi egészség megóvása, természeti- és épített környezetünk megóvása, vízkészlet gazdálkodás optimalizálása, illetve a mezőgazdasági termelés adaptálása tekinthetők a megye elsődleges célkitűzéseinek, amelyek megvalósításának következő állomása a „*Somogy Megyei Éghajlat Változási Platform létrehozása*” című projekt megvalósítása. A projekt alapvető célja a klímaalkalmazkodást és klímaváltozás megelőzését szolgáló tevékenységek kereteinek, peremfeltételeinek biztosítása, klímastratégiai módszertan alapján megyei szintű klímastratégiai dokumentumok kidolgozása.

A projekt átfogó céljai alapvetően a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia által megfogalmazott jövőképhez illeszkednek, hiszen a Stratégia fő prioritásaival összhangban két párhuzamos, egymással szorosan kapcsolatban álló célrendszer került megfogalmazásra, az alkalmazkodást segítő és a klímaváltozást negatívan befolyásoló kibocsátás csökkentése.

A projekt meghatározó célja az, hogy szakmai konferenciák, workshopok, szemléletformáló akciók szervezésén keresztül Somogy megye lakosságának klímatudatosságát alacsony szintről pozitív irányba mozdítsuk el. A megyében működő civil szervezetek mellett szükséges bevonni a klímaváltozásokra hatással levő termelő vállalatokat, mező- és erdőgazdálkodásban érintetteket, a gazdasági szektor képviselőit, valamint ezek szakmai szervezeteinek képviselőit. Emellett tervezzük a megye településein élő civil lakosság elérésén túl, a megye gondolatformáló közszereplőinek, óvodásoknak, általános iskolásoknak, középiskolásoknak és egyetemista fiataloknak a megszólítását is.

2017. március 15-ig kívánjuk kidolgozni és elfogadni a *Megvalósíthatósági tanulmányt*, amely keretet ad az egyes projektelemek komplex, tervezhető időbeli ütemezéséhez.

A megyei klímastratégiát a Klímabarát Települések Szövetsége által a KEHOP 1.2.0. *Klímastratégiák kidolgozásához kapcsolódó módszertan- és kapacitásfejlesztés, valamint szemléletformálás* című pályázat finanszírozásával elkészített *módszertani útmutató* tartalma és ajánlásai alapján kívánjuk kidolgozni.

A Somogy Megyei Éghajlatváltozási Platform megalakulása és működése szerves részét képezi projektünknek, amelynek szakmai koordinációs és konzultációs feladatait a Megyei Önkormányzati Hivatal keretében működő Titkárság látja el. A platform ülései évente legalább egy alkalommal megtartásra kerül.

A projekt megvalósítása során összesen 9 db rendezvényt kívánunk lebonyolítani. Somogy megye négy településén is, Kaposváron, Barcson, Siófokon és Szöcsénypusztán tematikus témakörök köré fonva figyelemfelkeltő akciókat kívánunk szervezni. Az akciókon túl 3 db workshop és 2 db konferencia kerül megszervezésre, kardinális témaként a klímaváltozás és hatásainak lehetséges mérséklési eszközeit tárgyalva.

Somogy megye vezetősége és a projekthez csatlakozó valamennyi szereplő egyetért abban, hogy nagy hangsúlyt kell helyezni a jövő generációját képviselő fiatalok időben történő felvilágosítására, hiszen az elkövetkezendő időkben a klímaváltozás mértékének és hatásainak csökkentése a felnövekvő nemzedék feladata lesz. Gyermekkorban a környezettudatosság, a fenntartható fejlődés szemlélete még játszva tanulható, a mindennapokba beépíthető magatartásformaként könnyen elsajátítható. Ennek a tanulási, szemléletformáló folyamatnak az elsődleges színterei az oktatási intézmények, így – ahogyan a projekt kialakítása is mutatja – feladatunk már óvodás korban kezdetét veszi.

2. A támogatást igénylő projektgazda bemutatása

2.1. A projektgazda bemutatása a fejlesztés szempontjából

A Somogy Megyei Önkormányzat 1990. december 21-én tartotta alakuló ülését a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény alapján. Az alakuló ülés során megválasztották a megyei közgyűlés tagjait, az előkészítő bizottságok tagjait, meghatározták a feladatait, hatáskörét, valamint a megyei önkormányzat általános és pénzügyi helyzetéről is tájékoztatást nyújtottak az újonnan megalakult testületnek. E törvény alapján a megyei önkormányzat jogi személy. Feladatait és hatáskörét a megyei közgyűlés, mint képviselő-testület látja el. A megyei önkormányzatot a közgyűlés elnöke képviseli.

Az Önkormányzat megalakulását megelőzően már a tanácsi rendszerben is jelen voltak a közigazgatási rendszerhez kapcsolódó feladatok és hatáskörök, amely feladatokat a Somogy Megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága látott el.

Kaposvár 1749-ben lett végleg Somogy vármegye székhelye, így azonnal megkezdődött egy méltó vármegyeháza építése. Az első, még földszintes épület 1752-ben készült el, amelyet a későbbiekben bővítettek és átalakítottak, azonban így is szűkösen bizonyult a fejlődő vármegye számára, ezért az 1820-as években új épületet kezdtek építeni. Az 1980-as évek közepétől a Rippl-Rónai Múzeum költözött ide, a megye irányítása pedig egy új, modern épületbe települt át, ám 2011-ben megindult a visszaköltözés folyamata: ma az épület ismét megyeházaként szolgál emellett, hogy a múzeum egy része is itt maradt.

2015-re elkészült a vármegyeháza udvarának átépítése és felújítása, így jött létre az udvarban a Kaposvári Vigasságok tere, amelyet 2015. augusztus 28-án az első Somogyi Értékek Napján nyitottak meg a nagyközönség számára.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény létrehozása a közigazgatásban résztvevő területi szereplőket számos új kihívás elé állította, amely során eltérő feladat- és hatásköröket szabott meg a mindennapi működés során.

Az új törvény rendelkezéseinek figyelembevételével látja el a Somogy Megyei Önkormányzat feladatait és szervezeti működését 2012. január 1-től, amelyben feladat- és hatásköre jelentősen megváltozott.

A jogszabály a megyei önkormányzat részére területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat címez, mint kötelező önkormányzati feladat.

Önkormányzatunk a számos kötelező feladat ellátása mellett természetesen önkéntesen vállalt feladatok végrehajtásában is aktív szerepet vállal, amelynek ellátásáról előzetesen a megyei közgyűlés rendeletet alkot.

A Somogy Megyei Önkormányzat közgyűlése „Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal” elnevezéssel egységes hivatalt hozott létre, amely az önkormányzat munkaszervezete és ellátja az önkormányzat működésével, az államigazgatási ügyek döntésre való előkészítésével, végrehajtásával kapcsolatos feladatokat, valamint végrehajtja a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014 (XI.5) Kormányrendeletből eredő feladatokat.

A Hivatal – figyelemmel az Önkormányzat feladataira – négy irodára tagozódva látja el feladatait. Az irodák elnevezése, feladatköre és személyi összetétele a Somogy Megyei Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 6/2014 (XII.12.) önkormányzati rendelettel szabályozott.

Az irodákban megosztott hivatali személyi állomány létszáma 32 fő, melyből 20 fő köztisztviselő, 12 fő munkavállaló. A köztisztviselői állomány 80%-a felsőfokú végzettséggel rendelkező, magasan kvalifikált, több éves gyakorlattal rendelkező személy, akik valamennyien a kiemelt szakterületi feladataik mellett kapcsolt munkakörben egyéb feladatokat is ellátnak. Az irodákban dolgozó munkavállalók és köztisztviselők legnagyobb hányada tisztán terület- és projektfejlesztéshez, valamint – menedzsmenthez kapcsolódó feladatokat lát el a Területfejlesztési Irodába és a Projektfejlesztési- és menedzsment Irodába tagozódva.

Több munkatársunk pedig az Önkormányzati – és jogi Irodában, valamint a Pénzügyi- és Vagyongazdálkodási Irodában osztott munkakörben lát el projektekhez kapcsolódó különböző feladatokat (közbeszerzés, projekt pénzügyek, szerződéskötésekhez kapcsolódó jogi feladatok). Jelen projekt esetében is a 6/2014 (XII.12) önkormányzati rendelettel elfogadott Szervezeti és Működési Szabályzat szerint történik a döntési mechanizmus. Az önkormányzati feladatok és hatáskörök elsősorban a közgyűlést illetik meg. A közgyűlés utasítást adhat az átruházott hatáskörök gyakorlásához, amelyről a soron követő üléseken be kell számolni. A Somogy Megyei Önkormányzat Közgyűlésének munkáját három Bizottság segíti, illetve a döntés-előkészítésben ezen bizottságoknak van aktív szerepe. A munkában az alábbi bizottságok vesznek részt: Pénzügyi- és Jogi Bizottság (7 fő), Területfejlesztési Bizottság (7 fő), Somogy Megyei TOP Projekt Bizottság (9 fő). Az Önkormányzat KEHOP projektje kapcsán a Területfejlesztési Bizottság az alábbi feladatokat látja el:

- döntés-előkészítési feladatok
- véleményezések: a projekt kapcsán elkészült dokumentumokat véleményezi, javaslatokat, kiegészítést tesz, mint például a saját teljesítésben elkészült megvalósíthatósági tanulmány.

A közgyűlési és bizottsági döntések végrehajtását a megyei önkormányzat közgyűlésének elnöke, valamint a megyei jegyző felügyeli. A Somogy Megyei Önkormányzat képviselőjét is kettős vezetés látja el az elnök, valamint a megyei jegyző személyében. A Somogy Megyei

Önkormányzat Hivatalának vezetését a jegyző látja el, míg a döntési folyamatokban az irodavezetők is részt vesznek. A projekttel kapcsolatos sarkalatos kérdésekben folyamatos vezetői egyeztetések folynak, így a projektben résztvevő kollégák folyamatos iránymutatást kapnak a végrehajtással kapcsolatban.

A Somogy Megyei Önkormányzat Hivatala törvényes, eredményes és hatékony működésének kulcsa a minőség. Minőség alatt feladat- és hatásköreink ellátását biztosító, döntési és eljárási rendszerünk működésének minőségét értjük. Minőségpolitikánk egységesen és teljes körűen érvényes valamennyi tevékenységünkre és működésünk folyamataira. A minőségnek a mindennapi munkafolyamatok részeként kell érvényesülnie. Mindezt annak érdekében tesszük, hogy Somogy megye polgárai egyre szigorúbb elvárásainak megfelelhessünk.

Minőségpolitikánk egyben a minőséget befolyásoló problémák megoldására, a minőségrontó tényezők nyílt feltárására, a minőség mindenkori javítására és fejlesztésére irányul. A minőség folyamatos fejlesztése érdekében célokat tűzünk magunk elé, amelyeket rendszeresen felülvizsgálunk.

Követelmény a minőségi szemlélet kialakítása és a tevékenységeinkre érvényes minőségirányítás megvalósítása.

Elvárás a közgyűlési munkához, az intézményrendszer működtetéséhez kapcsolódó hivatali tevékenység magas színvonalon történő végzése.

A mindennapi elvárásoknak és a szigorú jogszabályi előírásoknak megfelelően, jelenleg a Hivatal irányítási rendszere az ISO9001:2008 szabvány követelményeinek megfelel, mely a területi közigazgatás és közszolgáltatás tevékenységi körre érvényes.

A Somogy Megyei Önkormányzat elkészítette Környezetvédelmi Programját, amelyben alapvető kiindulási pont volt, hogy a környezetvédelem az önkormányzatok, állami szervek, gazdálkodók és sok más szereplő együttműködését igényli. A program pontjaiban döntően az önkormányzati hatókörbe tartozó intézkedések jelentek meg, azonban természetesen szerepelnek együttműködések, koordinációk is, amelyek más szervek intézkedéseit célozzák meg.

Önkormányzatunknak a klímavédelem, klímaadaptáció és környezeti nevelés témában elsősorban a 2012. évi intézményi rendszer átalakulását megelőzően volt lehetősége tevékenységeket folytatni, hiszen mint a megye legjelentősebb intézményfenntartójának mind gazdaságossági, mind környezetvédelmi szempontból szükséges volt intézményeiben a racionális és tudatos működtetést bevezetni.

A környezeti nevelésnek megvannak az iskolán kívüli formái is: teret nyújthatnak közművelődési intézmények, környezetvédelmi oktatóközpontok, a természet- és a környezetvédő mozgalom civil szervezetei, csoportjai. Mint intézményfenntartó ezeken a területeken támogatóként lépett fel, illetve tájékoztató-ismeretterjesztő kampányok elindítását is kezdeményezte.

Természetesen az intézményeken túl a lakosság körében is helyzetfeltárást végeztünk, valamint a lakossággal a programot ismertettük, hiszen a helyi lakosság környezethez való viszonya nem csupán a társadalmi és családi háttér függvénye, de befolyásolhatja a közösségi lét, illetve a települési és megyei önkormányzat környezeti stratégiája is.

Az intézményi rendszer átalakítását követően is mindent megtesz az Önkormányzat annak érdekében, hogy a változó környezeti feltételekhez alkalmazkodjon, pl. energetikai fejlesztésekben vesz részt, továbbá napelemeket helyezett el épületén az energiafelhasználás csökkentése érdekében.

Somogy Megyei Önkormányzat, mint vezető kedvezményezett a Baranya Megyei Önkormányzattal, a Zala Megyei Önkormányzattal, a Pécsi Tudományegyetemmel és az Eszéki Egyetemmel közösen hajtotta végre a 2010-ben kezdődő, majd 2012-ben lezárult projektjét, amelynek címe „Geotermikus kutatások a Dráva medencében – HUHR/0901/2.1.3./0006” volt. A projekt összköltsége 499 285 Euro volt, melyből közösségi támogatás 424 392,24 Euro, amelyet 45 327,76 Euro hazai társfinanszírozás egészített ki.

A projekt keretében zajló kutatás csak az első fázisa volt egy hosszú folyamatnak. A későbbi fázisban a potenciális befektetők (vállalkozások, önkormányzatok, stb.) feltérképezése, valamint a fejlesztési szándékok és fejlesztési lehetőségek összehangolása történt meg. Ezt követően kerülhetett sor a tényleges projektek megvalósítására.

A kutatások eredményei a későbbiekben a turizmusban, épületenergetikai fejlesztések (hűtés-fűtés) során, és további számos területen hasznosíthatók.

A projekt kézzel fogható szakmai eredményei mellett megemlítendő a széleskörű partnerség és a határmenti kapcsolatok elmélyítése.

A projekt eredményeként az alábbi tevékenységek valósultak meg:

- Az összes rendelkezésre álló adat segítségével elvégeztük a Pannon-medence délnyugati részének regionális vizsgálatát,
- A regionális vizsgálat alapján kijelöltük a geotermikus szempontból legígéretesebb területeket,
- Meglévő műszaki és természettudományi ismeretek valamint, infrastruktúra kedvező körülmények geotermikus beruházásokhoz történő meghatározása.

Jelen projektben konzorciumi partner nem vesz részt.

A Somogy Megyei Önkormányzat az általános forgalmi adónak nem alanya, így adófizetésre nem kötelezett és az előzetesen felszámított adó levonására nem jogosult.

A projektben számos együttműködő partner bevonása megtörténik. A bevonásra kerülő partnerek megkeresése megtörtént, amelyek az alábbi szervezetek: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Somogy Kereskedelmi és Iparkamara, a Klímabarát Települések Szövetsége, a Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutató Központja, Nemzeti Pedagógus Kar megyei képviselete, Kaposvári Egyetem, Klebersberg Intézményfenntartó Központok, a Kaposvári és a Siófoki Szakképzési Centrum, továbbá a nagyobb foglalkoztatók, amelyek a projekt témáját tekintve a klímastratégia elkészítésébe bevonhatóak, valamint a rendezvények során is partnereink lesznek.

2.2. A projektmenedzsment szervezet bemutatása, általános adatai

A Hivatal által végzett projektfeladatok elvégzéséhez szükséges mindennemű szakértelem rendelkezésre áll az apparátusban: környezetmérnök, jogász, igazgatásszervező, közgazdász, építésmérnök, mérlegképes könyvelő, területfejlesztési- és vidékfejlesztési agrármérnökök. A projektfeladatokba bevont kollégák 90 %-a rendelkezik projektmenedzsmenti tapasztalatokkal.

A tervezett projektben a szakmai feladatok ellátását a Területfejlesztési Iroda vezetője és munkavállalói végzik, akik környezetmérnöki, területfejlesztési végzettséggel rendelkeznek, több mint 10 éves munkatapasztalattal. Az ő munkájukat további kollégák segítik az alábbiak szerint:

- 1 fő megyei főépítész
- 1 fő gazdasági vezető

Minden kolléga jelentős tapasztalattal rendelkezik a projektmegvalósítás során, mind az Európai Unió, mind a hazai finanszírozású pályázatok vonatkozásában. Felsőfokú végzettséggel rendelkeznek, azonban a tudásukat folyamatosan fejlesztik.

1. Projektmenedzsment szervezeti táblázat

Funkció/beosztás	Fő feladatok	Projekt fejlesztés időszakában munkaidő-szükséglet	Végrehajtás időszakában munkaidő-szükséglet
PM szervezet felelőse: Baloghné Molnár Ida Területfejlesztési irodavezető	Egy személyben felelős a projektjavaslat előkészítéséért, és a projekt végrehajtásáért, előrehaladásáért. Képes a beosztottakat irányítani, ellenőrizni, motiválni. Az előkészítésben és végrehajtásban résztvevő vállalkozókkal szemben érvényesíteni tudja a projektgazda érdekeit, a szerződések előírásait és a jogszabályok betartatását. Járatos az EU politikái területén	1 fő részmunkaidőben	1 fő részmunkaidőben
PM szervezet vezetője és a klímavédelmi, fenntarthatósági szakember: Becker Roland- Területfejlesztési referens	Klímavédelemmel, környezeti fenntarthatósággal, környezeti neveléssel kapcsolatos végzettséggel, tapasztalattal rendelkezik. A projekt szakmaiságát biztosítja, továbbá a jelentéstételi kötelezettségek számszerű adatainak pontosságát, ismeri az indikátorok és mutatók szerint az előrehaladást.	1 fő részmunkaidőben	1 fő részmunkaidőben

<p>Pénzügyi terület: Szűts Andrásné-gazdasági vezető</p>	<p>Feladata a finanszírozás tervezése, a megvalósítás során a források összehangolásának biztosítása. A szerződések és számlák kezelési, nyilvántartási rendszerének megtervezése és kialakítása, a szállítói számlák továbbítása a támogató/közreműködő szervezet felé. Ezen a területen is fontos, hogy a vállalkozókkal való kommunikációban az érdekérvényesítés, a konfliktusok kezelésének képessége megjelenjen.</p>	<p>1 fő részmunkaidőben</p>	<p>1 fő részmunkaidőben</p>
<p>Jogi terület- Külső szakértői megbízás alapján (általános megbízással rendelkezik)</p>	<p>Feladata a projektekre vonatkozó speciális jogi kötelezettségek ellátása, támogatási és beszállítói szerződések előkészítése, megkötése, a projekt előkészítése és megvalósítása során kialakuló jogi jellegű konfliktusok kezelése. Jogi képviselet ellátása esetleges bírósági eljárásokban, kivéve nemzetközi hatóságok, bíróságok előtt, bizonyítási dokumentációkkal kapcsolatos eljárások kezdeményezése és lebonyolítása (igénybejelentések stb.), Az érintett felek által előkészített tervezetek véleményezése, a projekt során létrejövő szerződések</p>	<p>Külső szakértői megbízás alapján</p>	<p>Külső szakértői megbízás alapján</p>

	véglegesítése, közreműködés a megkötött szerződések esetleges módosításában. Beszerzések szabályszerűségének ellenőrzése.		
Közbeszerzés- Jelen projektben közbeszerzési eljárás nem kerül lefolytatásra.			
PR, a nyilvánosság tájékoztatása- Sárdi Petra-projektmenedzser	Kötelező nyilvánossághoz kapcsolódó feladatok ellátása, projekten belül megvalósítani kívánt marketing eszközök. Továbbá napi szintű projektmenedzsmenti feladatok ellátása.	1 fő részmunkaidőben	
PM tevékenység ellátása: Fábián Éva-megyei főépítész, Sárdi Petra-projektmenedzser	projektmenedzsmenthez kapcsolódó feladatok ellátása	2 fő részmunkaidőben	

A projekt előkészítése és megvalósítása során a Somogy Megyei Önkormányzat részéről 5 fő vesz részt, amely személyek feladatait, felelősségi körét a fenti táblázat tartalmazza.

A projekt megvalósításában résztvevő személyek bérköltségeinek elszámolására a projekt költségvetésében 750 000 Ft került beállításra, a pályázati felhívás belső korlátainak figyelembevételével.

PM vezető szakmai tapasztalatai:

A projektmenedzsmentet Becker Roland területfejlesztési referens vezeti, aki jelentős tapasztalatokkal rendelkezik e projekt témájában. Diplomáját környezetmérnökként szerezte, majd e végzettségét okleveles biomérnöki végzettséggel egészítette ki. Ezt követően tudását továbbfejlesztette, EU-szakértőként szerezte meg következő diplomáját térségfejlesztési szakirányon.

Szellemi tudását a gyakorlatba is átültette, hiszen környezetmérnökként dolgozott, így a klímavédelem, környezeti fenntarthatóság, környezeti nevelés napi szinten tartozott a feladatai közé.

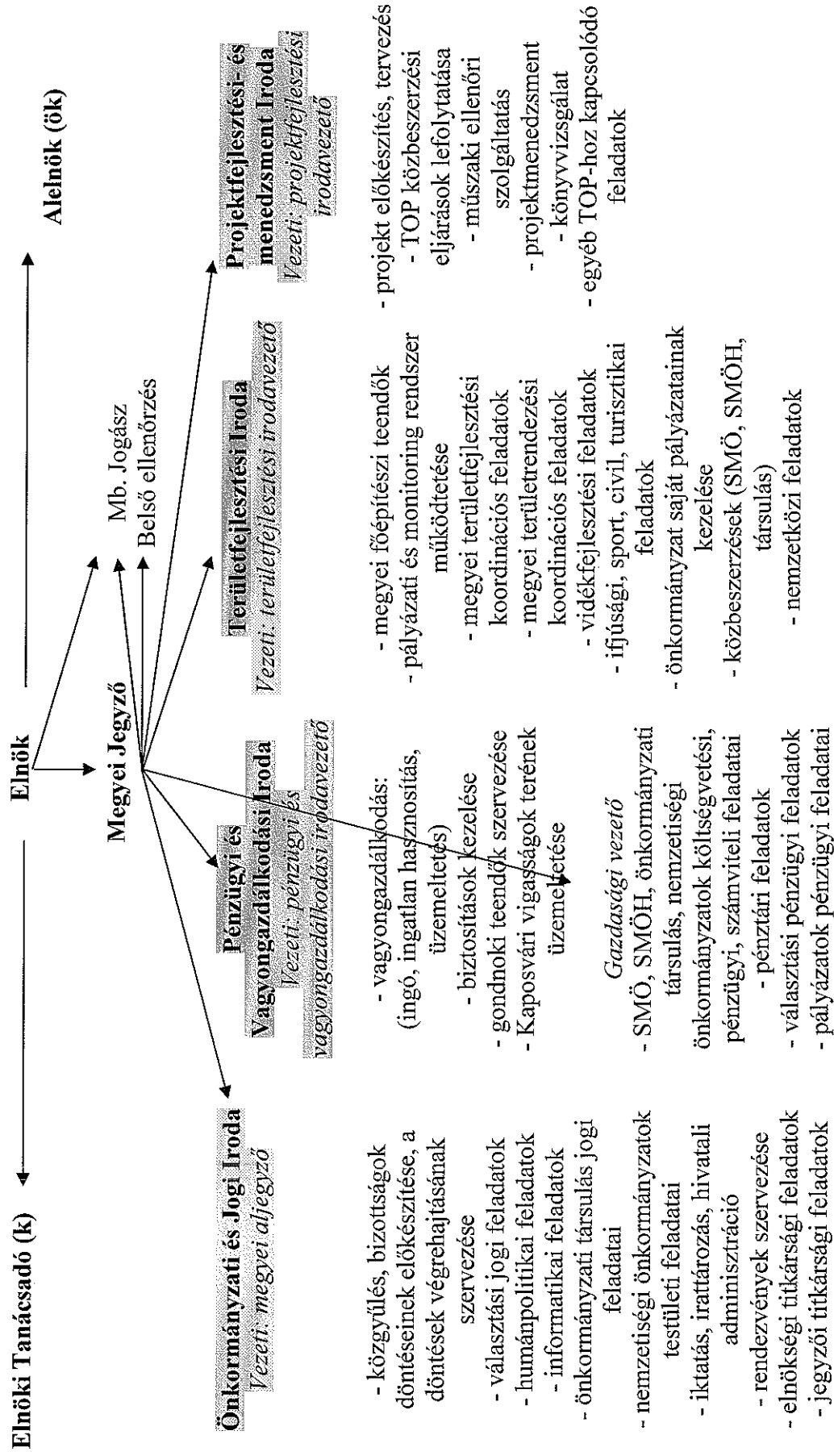
A Somogy Megyei Önkormányzat által megvalósított több projektben részt vett, mint pl.:

- DDOP-2.1.1/A.B-12-2012-0028 azonosítószámú projekt: Kaposvári Vigasságok terének kialakítása
- ÁROP-1.2.11/A-2013-2013-0005 azonosítószámú projekt: Somogy megye területi tervezésének megújítása a megyei területfejlesztési tervdokumentumok kidolgozásával, valamint a területi szereplők fejlesztési igényeinek feltárásával és gondozásával,
- TÁMOP-5.2.5/B-10/2-2010-0122- azonosítószámú projekt: "SIKK-Tér" - Somogyi Ifjúsági Közösségi és Kábítószer-ellenes tér kialakítása és komplex működtetése,
- TÁMOP-7.2.1-11/K-2015-0010 azonosítószámú projekt: A 2014-20-as időszakban a megyei fejlesztések előkészítése és összehangolása az EFOP, illetve az érintett Operatív Programok lehatárolásának vonatkozásában,
- TIOP-4.2.1-11/K-2015-0004 azonosítószámú projekt: Somogy megyei EFOP és egyéb ágazati programokra vonatkozó fejlesztések előkészítéséhez és összehangolásához szükséges infokommunikációs eszközök beszerzése.
- Dráva Geo projekt.

Továbbá Zalakomár Nagyközség Önkormányzat Környezetvédelmi Programját készítette el, valamint részt vett Somogy Megye Környezetvédelmi Programjának elkészítésében.

A Somogy Megyei Önkormányzat képviselőjére két személy jogosult, egyrészt a megyei közgyűlés elnöke, másrészt a megyei jegyző. Jelen projekt esetében is e kettő személy rendelkezik aláíró és döntési jogkörrel. Távollétük esetén a helyettesítésük megoldott az alelnök és az aljegyző személyében.

AZ ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

3. A háttér bemutatása és a fejlesztési szükséglet szakpolitikai megalapozása (helyzetelemzés)

3.1. Földrajzi, természeti környezet

Somogy megye a Dunántúl déli részén található, Nyugatról Zala, Dél-keletről Baranya, Keletről Tolna és Észak-keletről Fejér megyékkal, míg Délről a Dráva határfolyó által a szomszédos Horvátországgal határos, Északon természetes határa Közép-Európa legnagyobb állóvize a Balaton.

Somogy megye területe 6 035 km², amely az ország területének 6,49%-át teszi ki, ez alapján az ország ötödik legnagyobb területű megyéje. A népsűrűséget tekintve azonban a legritkábban (53,8 fő/ km²) lakott megyék közé tartozik. Somogyra az aprófalvas településszerkezet jellemző, a megye 246 településének közel 50%-a 500 lakos alatti törpe- és aprófalú.

A megye **tájbeosztását** tekintve a Dunántúli-dombság nagytájhoz tartozik, ezen belül területét három középtáj – Balaton-medence, Külső-Somogy és Belső-Somogy – határozza meg. A megye Észak-nyugati, Északi felén találhatóak a Kis-Balaton medence, a Nagyberék, valamint a Somogyi parti sík kistájak. E területek eredetileg jellemzően nagyobbrészt alacsony fekvésű, lápos-mocsaras területek voltak, amelyek a különböző emberi beavatkozások (lecsapolás, tőzegbányászat, elárasztás, stb.) következtében jelentősen átalakultak. A Balaton déli partvidéke a tó egykori ártere, melyet tavaszonként rendszeresen elöntött. A Balaton hordalékából, turzásaiból felépült homokos part mögött jöttek létre a berkek, melyeket a déli magaspart egyes szakaszai (Zamárdi, Földvári-domb) választanak el egymástól. A 20. században a homokos part szinte teljes egészében fürdőteleppé alakult, a part túlnyomó részét kikövezték, a síkot kifarcellázták, a déli magaspartok növényzetét belterületi parkokká alakították.

Külső-Somogy, de különösen a Kelet-Külső-somogyi kistáj jelentős mértékben átalakított, töredékesen fennmaradt félszáraz és üde tölgyesekből, mocsarokból, rétekből, löszgyepekből, döntő részben mezőgazdasági területekből és faültetvényekből álló dombvidéki kultúrtáj. A lösz alapkőzetén kialakuló talajok kiváló adottságainak és a kedvező relief viszonyoknak következtében az erdők aránya évszázadok óta alacsony. Dél-Külső-Somogy mezőgazdasági szempontból kiváló adottságú, ezért évszázadok óta művelt, erősen átalakított, döntő részben a zárt tölgyesek övébe tartozó, alacsony dombvidéki terület. Somogy legkevésbé erdőszült kistája.

A fentiekkel ellentétben a Belső-somogyi tájat a szélsőséges vízháztartású és rossz tápanyag gazdálkodású homokon kialakult erdők és a buckaközi mélyedésekben létrejött lápok jellemzik. A középtáj döntő részben potenciális erdőterület. A természetes erdőtársulások főleg gyertyános-tölgyesek, kisebb kiterjedésben a tölgy-kőris-szil ligeterdők.

Mind a Külső-somogyi löszvidékek, mind a Belső-somogyi homokhátak, amennyiben állandó felszínborítással nem rendelkeznek (pl. nagyüzemi szántóterületek), rendkívül erózió- és defláció érzékenyek.

Talajtani adottságait tekintve Belső-Somogyban jellemzően homokos közettel borított területen agyagbemosódásos rozsdabarna gyengébb termőképességű erdőtalajok az uralkodóak. A Marcali-hátat barna erdőtalajjal tagolt löszös takaró borítja. A szintén lösszel

fedett Külső-Somogyban és Zselicben agyagbemosódásos kedvezőbb termőképességű barna erdőtalajok vannak, de emellett barnaföld és csernozjom barna erdőtalajok is megtalálhatóak.

A megye területe **felszíni és felszínalatti vizek**ben, illetve hévízforrásokban gazdag, jelentősebb vízmennyiséget a Dráva szállít, északról Közép-Európa legnagyobb édesvízű tava a Balaton határolja. A megye belső területeit az észak-déli lefutású patak völgyek hálózata jellemzi, melyeken számos halastórendszer került kialakításra. E tórendszerek nagymértékben hozzájárulhatnak a szélsőséges vízgazdálkodási viszonyok kialakulásának csökkentéséhez, az azzal járó káros hatások mérsékléséhez, valamint a térség mikroklímájának javításához. A megye középső részén beazonosítható a kelet-nyugati irányban húzódó elsődrendű vízválasztó, amely a felszíni vizeket két nagy vízgyűjtő rendszerre osztja. A megye északi felének vizeit a Zala-folyó, a Balaton, illetve a Sió-csatorna gyűjti össze, e területen a patakok északi irányban folynak, míg a Külső-Somogyi dombság és a Zselic vizeit a nyugat-keleti irányú Koppány és Kapos fogadja magába és végül a Sióba ömlenek Tolna megyében. A megye déli felén hazánk harmadik legnagyobb folyója a Dráva fűz fel számos kisebb-nagyobb vízfolyást.

A felszín alatti vizek védelme szempontjából a megye területének nagy része érzékeny besorolású, de a Balaton, a Kis-Balaton és a Dráva mentén, valamint több kisebb területen (pl. Nagyatád és Kaposvár térsége) fokozottan érzékeny besorolású.

Somogy megye területe mérsékelt meleg nyarú, kontinentális **éghajlatú**. Az Atlanti-óceáni és mediterrán hatások egyaránt érvényesülnek a megye éghajlatában. A klíma kiegyensúlyozottabb, mint az ország északi és keleti dombsági jellegű térségeiben. A megye nyugati fele mérsékelt nedves és meleg éghajlatú, amely Kelet felé mérsékelt szárazzá válik. Az utóbbi évtizedekben a csapadék területi eloszlásában nem volt kimutatható változás, azonban az időbeli eloszlása, a csapadékesemények intenzitása jelentősen módosult. Nyári időszakban jelentős csapadékcsökkenés, illetve hőmérséklet-változás függvényében a felszíni lefolyás és a felszín alatti vizeket tápláló beszivárgás csökkenése mutatható ki. A téli csapadék egyre inkább eső formájában hullik, amely a téli lefolyás növekedését vonja maga után. A fent vázolt jellemző folyamatok miatt a vízgazdálkodás területén fel kell készülni az egyre nagyobb gyakorisággal és váltakozó jelleggel előforduló vízbőségre, illetve vízhiányra.

Erdősültség tekintetében Somogy megye az ország harmadik erdőben leggazdagabb megyéje. Az erdőterületek nagysága az elmúlt évtizedben számottevően növekedett a tudatos erdőtelepítési, erdőgazdálkodási tervek végrehajtásának köszönhetően, az összes erdőterület a megye területének 31,46 %-át, összesen 190786 hektárt tesz ki a NÉBIH-EI 2015 évi adatai alapján. Legnagyobb az erdőszültség aránya a Nagyatádi, a Csurgói és a Barcsi járásokban. Az erdőterületek több, mint két harmada faanyagtermelő rendeltetésű erdő, de található a megyében 447 ha mezővédő erdő is, melyek jelentős része a kiterjedt mezőgazdasági területekkel rendelkező Fonyódi, Siófoki és Marcali járásokban került telepítésre.

Somogy megye **természeti értékek**ben országos viszonylatban is rendkívül gazdag. Sokhelyütt megtalálhatóak ritka, értékes növény- és állatfajok, ezek megővését segíti a 39602 hektár országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület kijelölése. Ebből 21370 hektár Nemzeti Park, 15379 hektár tájvédelmi körzet, 2853 hektár

természetvédelmi terület besorolása. A Magyar Állami Természetvédelem adatai szerint a megyében 1944 hektár helyi jelentőségű védett természeti terület és 28 db természeti emlék található. Somogy megyében összesen 120 hatályos önkormányzati rendelettel védett természeti területet tartanak nyilván.

Az országos jelentőségű egyedi jogszabállyal védett természeti területek (Nemzeti Parkok, Tájvédelmi körzetek, természetvédelmi területek) részaránya – ahol rendszerint a ritka, esetleg másutt elő sem forduló fajok, életközösségek találhatók – Somogyban 6.98 %-ot tesz ki. A Duna-Dráva Nemzeti Park Somogy megyei területe 16,6 km², amelyből 4,7 km² fokozottan védett.

A fenti természetvédelmi területek mellett kiemelt jelentőséggel bírnak az Európai Közösségi irányelvek alapján védett területek, így a NATURA2000 területek közé tartozó különleges madárvédelmi területek, melyek sorába tartozik Somogy megyében a Balaton-felvidéki NPI kezelésében levő Balaton, a Kis-Balaton, a Balatoni berek, valamint a DDNPI kezelésében levő területek közül a Belső-Somogy és a Zselic. A különleges természetmegőrzési területek közül Somogyban szükséges kiemelni a Balaton-felvidéki NPI kezelésében levő Dél-balatoni berkek, Kopasz-dombi erdő, Somogymeggyesi erdő, Balatonkeresztúri rétek, Holládi-erdő területeket, illetve a DDNPI kezelésében levő Gyékényesi erdők területet.

3.2. Társadalmi adottságok

Somogy megye lakónépessége 2016. január 1-jén 309,1 ezer fő volt. Ez az ország népességének 3,17 %-a.

Somogy **az ország legritkábban lakott megyéje**, ami egy km²-re számítva mindössze 51 fős népsűrűséget jelent a 2015. évi adatok alapján, ezzel a megyék rangsorában az utolsó helyre szorulva. A megye jellemzően aprófalvas településszerkezete meghatározó az oktatás, a közlekedés, az ipar és a mezőgazdaság tekintetében egyaránt.

Megyeszékhelye és egyúttal a legnagyobb lélekszámú települése a megyei jogú Kaposvár, második legnagyobb városa Siófok.

Somogy megye **népességmutatói rosszabbak az országos átlagnál**. Az ország Európai Unió csatlakozását követően fennmaradt a kedvezőtlen tendencia, melynek mértékét jellemzi, hogy a megye lakóinak száma, 2004 (334 065 fő) és 2015 (312 084 fő) között 21 981 fővel csökkent, 2016-ban pedig folytatódott a tendencia. Az elmúlt tíz évben, az időszakos ingadozások ellenére csökkent az élveszületések száma is. A népességfogyást tovább erősíti a lakosság elvándorlása, mely 2003 óta folyamatosan negatív belföldi vándorlási különbözetet mutat, ami azt jelenti, hogy csak az elmúlt 5 évben összesen több, mint 5500 fővel csökkent a megye lakossága ezen okból kifolyólag. Az elvándorlók jelentős többsége a tapasztalatok alapján munkaerő-piaci szempontból aktív státuszúakból kerül ki, képzett és kellően motivált. Mindezek eredményeképpen a népességfogyás az országos átlagot meghaladó. A vándorlási egyenleg országos kitekintésben is az egyik legrosszabb, csak Észak-Magyarország megyéiben mutatható ki negatívabb érték.

A **népességfogyás** üteme elsősorban a megye belső periferiáin magas (a Tabi, Barcsi, Nagyatádi és Csurgyói járásokban) elsősorban az elvándorlás okán, másrészt a lakosság kedvezőtlen életkori összetétele miatt, tekintve, hogy magasabb az időskorúak aránya.

Az országos és az Európai Unió trendekkel megegyező tendencia a megye **lakosságának fokozott öregedése**. Az öregedési mutató az elmúlt 10 évben folyamatos növekedést mutat (míg 2004-ben 134,8 volt, addig 2014-ben már 193,75 fő 60 év feletti lakos jutott 100 fő 0-14 évesre). A növekvő átlagos életkor és az alacsony születésszám a korstruktúra jelentős átalakulását és kedvezőtlen irányú változását okozza. A fenti tendenciát igazolja az óvodába beírt gyermekek számának alakulása, amely az elmúlt évtizedben folyamatos csökkenést mutat (2004-ben még 10982 fő volt, 2014-ben már csak 9008 fő).

Somogy megyére az **aprófalvas településszerkezet** mellett a lakosság öregedésével és az elvándorlás növekedésével párhuzamosan jellemző a vidék fokozatos elnéptelenedése. A 231 község közül a 2015. január 1-ei KSH adatok alapján 121 törpefalu, mivel ezek népessége nem éri el az 500 főt, további 60 község 500-999 lakost számláló aprófalva. 57 település az 1000-4999 fő közötti, 3 pedig az 5000-9999 fő népességnagyságú kategóriába tartozik. 4 település lakossága 10-50 ezer lakos közötti, és egyedül a megyeszékhely lakossága haladja meg az 50 000 főt.

A megye három legjellemzőbb **nemzeti illetve etnikai kisebbsége** a német, a horvát és a cigány, de különösen cigányság száma magas. A megyében élő roma származásúak számának és arányának tekintetében a valóságot pontosan tükröző adatok nem állnak rendelkezésre. Az 2011. évi népszámlálás adatait alapul véve a cigány népesség 5,3% körüli arányt képvisel a megyében, ugyanakkor becslések szerint a roma származásúak száma 30 ezer főre tehető. Somogyban 114 cigány, 14 horvát, 6 német és egy lengyel kisebbségi önkormányzat működik.

Az **oktatás-képzés** potenciálját tekintve a Somogy megyei felsőoktatási intézményekben a nappali tagozatos hallgatók száma 2006-ig ugyan növekedést mutatott, de az azt követő időszakra erőteljes csökkenés jellemző (2006-ban 2756 fő volt, míg 2012-ben már csak 1748 fő). A felsőoktatásban részt vevők száma lakosságarányosan vizsgálva is folyamatos csökkenést mutat a megyében. Az 1000 lakosra jutó középiskolai tanulók számát tekintve országosan Somogy megyében a harmadik legalacsonyabb a mutató értéke (30,4 fő/1000 lakos 2014-ben). Az állandó népesség számához viszonyítva a 2015 évi KSH adatok alapján a legalacsonyabb a középiskolai tanulók száma a tabi és a marcali járásokban, míg a legnagyobb arány a kaposvári, a barcsi és a fonyódi járásokban. Az általános iskolai tanulók aránya Somogy megyében az állandó népességhez viszonyítva 7,1% volt 2015-ben. A **hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók aránya** az általános iskolai tanulók számához viszonyítva meglehetősen **magas**, 22,89% volt 2015-ben Somogy megyében, a járások közül is kiemelkedően magas ez az arány a nagyatádi (43,23%) és a barcsi (40,93%) járásokban.

A lakosság vagyoni helyzetét bizonyos szempontból tükrözi az ezer lakosra jutó személygépkocsik száma, amely Somogy megyében az elmúlt évtizedben lassú ütemben, de folyamatosan növekedett. Ezzel szemben az újonnan forgalomba helyezett személygépkocsik ezer főre eső számában a 2008-as válság idején jelentős visszaesés mutatkozott, lassú növekedés csak 2012 óta tapasztalható. A fentiek is előrevetítik, hogy a

megye lakosságának birtokában levő gépjármű állomány jellemzően előregedett, korszerűtlen.

A lakhatási helyzet alakulását jól tükrözi, hogy a megyében az **új építésű lakások aránya** az elmúlt évtizedben 2013-ig folyamatosan, ezen belül is 2010-2011 években meredeken **csökkent**, némi javulás csak 2014-től tapasztalható.

A háztartások **villamosenergia** és különösen a **gázfogyasztására folyamatos csökkenés** jellemző az elmúlt évtizedben (a gázfogyasztás közel 800 m³/fő mértékről 430 m³/fő-re csökkent 2014-re) a megyében, ez azonban csak részben tudható be az energiatakarékossági programok, beruházások eredményeként, nagyrészt a lakosság jövedelmi helyzetének romlásával van összefüggésben (melynek következtében sokan átálltak a drágább gázfűtésről az olcsóbb, de környezetszennyezőbb fa-, ill. szénfűtésre).

A munkaviszonyból származó átlagos jövedelem összege Somogy megyében bruttó 243647 Ft volt a 2014 évi KSH adatok alapján. Az megyei átlagot jelentősen meghaladó érték jellemző a Siófoki és a Kaposvári járásokban, míg az **átlagtól jelentősen elmaradó jövedelmi viszonyok** tapasztalhatóak a **Barcsi és a Csurgói járásokban**.

3.3. Gazdasági környezet

A megye **gazdasági fejlettsége az országos átlaghoz képest rosszabb**, a 2010-2014 közötti egy főre jutó GDP adatok alapján a megye rendre az országos átlag 62-64 százalékán, míg a megyék átlagának is csupán a 82-85 százalékán teljesített. A megyék rangsorában 2014. évben a 17. helyet foglalta el.

A 2016. I. negyedéves adatok alapján az egy lakosra jutó beruházások összege alapján a megyék rangsorában (beleértve Budapestet is) a 16. helyet foglalja el a 76 ezer Ft-os átlaggal, ami az országos átlag (152 ezer Ft) fele.

Az **egy lakosra jutó ipari termelés** tekintetében a megyék rangsorában az **utolsó előtti** helyen áll, nem sokkal jobb az építőipari termelés tekintetében, itt a megyék rangsorában a 14. helyet foglalja el. A nyilvántartott álláskereső arányát tekintve a 2016. I. negyedéves adatok alapján a megyei rangsor második felében a 15. helyen áll. Valamivel jobb a helyzet a havi nettó átlagkereset terén, itt a 13. helyezést érte el a megye.

Az ipari termelés volumenindexe az elmúlt 5 évben az országos átlaghoz és a régióba tartozó többi megyéhez képest változó képet mutat. Összehasonlítva a volumenindexet az ipari tevékenység termelési értékével, azt látjuk, hogy a 2010-2012 években a többi megyéhez képest kiugró termelési érték 2013 évre a régió másik két megyéjének teljesítménye alá csökkent. A volumenindex azt mutatja ugyanakkor, hogy egy enyhe, az országos átlagot meghaladó emelkedési folyamat indult meg 2013-tól.

Az **ipar térszerkezete erősen koncentrált** a megyében, a jelentős ipari vállalkozások lényegében csak a megyeszékhelyen és egy-két városban (Siófok, Marcali, Tab) vannak jelen. A megye többi részét igen gyenge gazdasági teljesítmény jellemzi, ugyanakkor jelentős a turisztika a Balaton part környékén.

Somogy megye természeti adottságai alapján **jelentős agrár-erdészeti potenciállal** rendelkezik, a megye teljes földterületének mintegy 60%-a mezőgazdasági termőterület.

Fontos a megye szőlő- és gyümölcsstermesztése. Jelentős szerepet játszik a Balaton déli partja közelében található a kb. 3500 hektár területű dél-balatoni borvidék, magas színvonalú szőlőtermesztése. Az állattenyésztésben a sertés-, a baromfi- és a szarvasmarhatenyésztés a meghatározó. Összességében a mezőgazdaság természeti adottságai kedvezőek, mégis alacsony és csökkenő tendenciájú a mezőgazdasági szektor jövedelemtermelő, lakosságeltartó képessége. A tönkrement, vagy jelentősen karcsúsodott mezőgazdasági nagyüzemek helyén létrejött kiscgazdaságok egy része nem rendelkezik piacképes termékekkel. Ugyanakkor az elmúlt két és fél évtizedben megerősödött a nagyüzemi magángazdaságok súlya a megyében, amik jellegükénél fogva nem biztosítanak megfelelő felszívó erőt a mezőgazdasági foglalkoztatásban.

Somogy megye gazdaságában jelentős szerepet játszik az **idegenforgalom**, mely elsősorban a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet partközeli településeire koncentrálódik. A megye első-, az ország második számú fő turisztikai célpontja is egyben a **Balaton**. Somogy esetében kiemelkedő vonzerőt jelent továbbá a **természeti környezet, a termál- és gyógyvíz kincs**. A szezonális problémája az egész megyére jellemző, de különösen a Balaton közelében komoly gond, hiszen a szezonon belüli és azon kívüli időszak vendégforgalmi, programkínálási jellemzői között lényegesen nagyobb a kontraszt, mint a délebbi területeken. A kereskedelmi és egyéb szálláshelyek számának tekintetében is a Balaton dominancia mutatkozik meg, Balatonlelle, Fonyód, és természetesen Siófok is messze a megye többi települése fölött áll e tekintetben. Az erős szezonális miatt a férőhelyek kevesebb mint 20%-a áll rendelkezésre egész évben, a szálláshelyek többsége csak az idegenforgalmi főszezonban tart nyitva.

Somogy megye adottságait és gazdasági adottságait áttekintve megállapítható, hogy a megye a **gyenge innováció képességű** megyék közé tartozik. A kutatás-fejlesztés ráfordításai tekintetében érzékelhető leginkább a megye versenyhátránya. A megye részesedése az országos ráfordításokból mindössze 0,67%. Ezt a képet valamelyest árnyalja a Kaposvári Egyetem, ahol a K+F+I területén működő jelentősebb szakmai kutatóhelyek találhatóak. A Kaposvári Egyetem szerepe az agrár-innováció és az élelmiszeripar területén kiemelt jelentőséggel bír. A megyében működő innovatív vállalkozások és egyéb K+F+I fókuszú intézmények tevékenységüket elsősorban a mezőgazdaság és állattenyésztés, élelmiszeripar, turizmus, gépipar és kreatív ipar húzóágazatokhoz kapcsolódóan végzik.

Az egy lakosra jutó gazdasági szervezetek száma az országos átlag felett van a 2016. I. negyedévi KSH adatok alapján, eszerint 179 szervezet jut 1000 főre, míg az országos átlag ennél valamelyest kevesebb, 173 db.

A gazdasági ágak szerinti vizsgálat alapján elmondható, hogy a vállalkozások jelentős része a kereskedelemben (3202 db), a szálláshely szolgáltatásban (1269 db) és a mezőgazdaságban (1261 db) tevékenykedik, jelentős továbbá a szakmai, tudományos és műszaki tevékenységet végző vállalkozások száma is (1776 db). A fenti adatok elsősorban az idegenforgalom, ill. azon belül is a Balaton parti térség kisvállalkozói dominanciáját mutatják.

A munkaerő-felszívó potenciál alapján gazdasági ág és foglalkoztatotti létszám szerint vizsgálva a vállalkozásokat jól látható, hogy a **kereskedelmi** tevékenységet végző **vállalkozások veszik fel a legtöbb munkaerőt** a megyében, azonban ezek jórészt kisvállalkozások, jelentősebb (50 fő felett) foglalkoztató mindössze 16 db van a megyében.

Jellegéből adódóan az ipari termelésben találunk jelentős számú nagyobb foglalkoztatót, szám szerint 57 db-ot.

A **működő vállalkozások** járások szerinti megoszlása is követi a **területi egyenlőtlenségek** mintáját, a Barcsi, Csurgói, Marcali, Tabi, Nagyatádi járásokban az ezer lakosra jutó vállalkozások száma 30-38 között mozog, ami a megyei átlag (48) alatti, míg a megye fejlettebb járásaiban ez a mutató 50 feletti. Elmondható, hogy a működő vállalkozások száma értelemszerűen a megyeszékhely Kaposváron a legmagasabb, de az ezer lakosra jutó mutatószám alapján kiemelkedően magas a balatoni üdülőkörzetben lévő városokban székhellyel bejegyzett gazdasági szervezetek száma is.

Somogy megyében a **foglalkoztatottak száma** az elmúlt 5 évben **emelkedett**, kisebb megtorpanás 2011 és 2015 években volt. Ezzel együtt mind a nyilvántartott munkanélküliek száma, mind pedig az inaktívok száma csökkent. Előbbi a 2010 évi 17,9 ezer főről 2015-re 11 ezer főre, míg az inaktívok száma ugyanezen időszak alatt kb. 10 ezer fővel lett kevesebb.

A munkanélküliségi ráta változásai az elmúlt években szintén kedvező munkaerő-piaci képet mutatnak. A 2010-ben mért 14 százalékos arány 2015-re 8,6 százalékra csökkent, és a csökkenés nem állt meg, 2016. II. negyedévben a megyei munkanélküliségi ráta már 6 százalék alá került.

A **munkanélküliségi** adatok **területi megoszlása** a megyében a gazdasági fejlettségi szintnek megfelelően erősen **differenciált**. A leginkább érintett járások a Barcsi, Nagyatádi és Csurgói, ezekben a munkanélküliségi ráta messze az országos átlag (5,7 %) felett van. A Marcali járás az országos átlaghoz képest szintén kedvezőtlenebb képet mutat, bár lemaradása nem akkor (6,26 százalék). Munkanélküliség szempontjából kedvező a helyzet a Siófoki, Tabi, Fonyódi és Kaposvári járásokban, itt az országos átlag alatti a ráta a 2016. II. negyedéves adatok alapján.

Az **álláskeresők** összetételére vonatkozóan elmondható, hogy a nemek között lényeges eltérés nincs, azonban az iskolai végzettség tekintetében a **legkevésbé keresettek** a munkaerőpiacon az **alacsony végzettségűek**: a regisztrált álláskeresők 46 százaléka legfeljebb általános iskolát végzett, 29 százalékuk szakmunkás végzettségű, és minden ötödik álláskereső rendelkezik érettségivel. A diplomások aránya mindössze 3,4 százalék.

3.4. Jogszabályi, szakpolitikai háttér

A hazai klímapolitika meghatározó nemzetközi szakpolitikai háttérét az **ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye**, valamint annak **Kiotói Jegyzőkönyve** adja. Ezek hazai jogszabályi rendszerbe való átültetéséről a 2012-ben módosított 2007. évi LX. törvény gondoskodik. Ki kell azonban emelni, hogy a fenntarthatóság elve kiemelt jelentőségű értéként jelenik meg Magyarország 2011-ben elfogadott Alaptörvényében is.

A nemzeti szintű stratégiai dokumentumok közül a klímapolitika szempontjából meghatározó szerepű dokumentum a **Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia**, melyet az Országgyűlés 2013. márciusban fogadott el (18/2013 (III.28.) OGY Határozat). Az NFFS bemutatja a nemzeti erőforrások állapotát, rögzíti a jövőt veszélyeztető folyamatokat, bemutatja a szükséges irányokat és intézményrendszereket és feladatokat határoz meg a 2012-2024 közötti időszakra, továbbá új irányokat megjelölve alapul szolgál

a készülő stratégiák és programok számára. A Keretstratégia négy alapvető nemzeti erőforráshoz kapcsolódó célrendszerének elemei közül mindegyiket érinthetik a klímaváltozás várható hatásai, illetve az azokhoz való alkalmazkodás, így az NFFS és a megyei klímastratégia célrendszeri elemei között szoros együttműködést kell biztosítani.

A hazai fejlesztéspolitikai dokumentumok rendszerében is markánsan megjelennek a klímavédelemmel, a fenntarthatósággal összefüggő célkitűzések és fejlesztési prioritások. Ennek megfelelően a 2014-2020-as fejlesztési időszakra szóló **Partnerségi Megállapodás**, valamint a **Nemzeti Reformprogram** azonosítják Magyarország legfontosabb kihívásait és kitűzik fő fejlesztési prioritásait. Az öt fő nemzeti fejlesztési prioritás mindegyike hozzájárulhat a klímapolitika érvényre juttatásához, a 3. prioritás („Az energia- és erőforráshatékonyság növelése”) pedig közvetlenül kapcsolódik a karbon-szegény gazdaság felé való átmenet lépéseéhez. Hazánk a Nemzeti Reform Programban rögzített vállalásai szerint 2020-ra a megújuló energiaforrások részarányát 14,65 %-ra növeli és 10%-os energia megtakarítást ér el. A Partnerségi Megállapodás az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és felkészülés vonatkozásában kiemeli a vízgazdálkodás átalakításának sürgető kihívásait, illetve a katasztrófavédelmi infrastruktúra fejlesztését és a lakossági tájékoztatás és felkészítés feladatait.

A klímastratégia tervezésének legfontosabb hazai szakpolitikai alapküldetése a **Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia**, amely 2014-2025 időszakra szól, kitékintés 2050-re. A Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia – hasonlóan más, több ágazatot átfogó, horizontális stratégiákhoz – az ágazati tervezést segítő, önálló célrendszert és konkrét cselekvési irányokat kitűző, azonban az ágazati fejlesztési törekvéseket „felül nem író” tervdokumentum. E tekintetben a NÉS a klímapolitika, a zöldgazdaság-fejlesztés és az alkalmazkodás átfogó keretrendszere. A NÉS keretében meghatározott rövidtávú, 2014-2017. időszakra előírányzott konkrét feladatok végrehajtását külön Éghajlatváltozási Cselekvési Terv biztosítja. A NÉS két típusú jövőképet határoz meg: egy dekarbonizációs jövőképet („átmenet a fenntarthatóság felé”), valamint egy adaptációs jövőképet („felkészülni az elkerülhetetlenre, megelőzni az elkerülhetőt!”). A NÉS jövőképeire a Hazai Dekarbonizációs Útiterv és a Nemzeti Alkalmazkodási Stratégia küldetése kapcsolódnak.

A 2007. évi LX. törvény előírásait figyelembe véve a NÉS négy tematikus célkitűzést határoz meg: dekarbonizáció, az éghajlati sérülékenységi területi vizsgálata, alkalmazkodás és felkészülés, valamint éghajlati partnerség.

Szakpolitikai alapelvek rendszerét tekintve a NÉS kiemelten a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia, a Nemzeti Energiastratégia, a harmadik Nemzeti Környezetvédelmi Program és az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció alapelveire támaszkodik. E dokumentumokban meghatározott elvek és célok rendszerét kiemelten kell figyelembe venni a megyei klímastratégia kidolgozása során is.

A hazai energiaszektor jövőjét felvázoló, az Országgyűlés által 2011 őszén elfogadott **Nemzeti Energiastratégia** fő célkitűzése a „függetlenedés az energiafüggőségtől”. Mindez a fosszilis energiahordozók importjának jelentős csökkentését jelenti. Az energiastratégia elfogadásáról szóló OGY határozat számos végrehajtási intézkedést tartalmaz, köztük cselekvési tervek készítését is.

Magyarország környezetpolitikai céljainak és intézkedéseinek átfogó keretét a 6 évre szóló **Nemzeti Környezetvédelmi Programok** sora jelenti. A negyedik Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP-IV) a 2014-2020 közötti időszakra szól, de ennél hosszabb távra is kitekint. Fő célja az ország fenntartható fejlődési pályára való átállításának elősegítése. A dokumentum a klímaváltozás problematikáját rendszerszinten közelíti meg és hangsúlyozza, hogy a klímavédelmi beavatkozások nem vezethetnek újabb fenntarthatósági problémákra, más környezeti elemekre vagy más földrajzi térségekre vonatkozó átterhelésekre.

A hazai területi tervezés legfontosabb alapidokumentuma az **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció**, amelyet az Országgyűlés 1/2014. (I.3.) OGY határozatával fogadott el. A Koncepció integrálja a hazai fejlesztési célokat és igényeket, meghatározza azok területi dimenzióit, ami a 2014–20-as európai uniós tervezési és költségvetési időszakra szóló tervdokumentumok (partnerségi megállapodás, operatív programok) megalapozását is szolgálja, valamint az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből, illetve az EU 2020 Stratégiához és a Nemzeti Reform Programhoz vállalásaihoz illeszkedve hosszú távú jövőképet, fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg Magyarország számára. A Koncepció jövőképe és célrendszere a 2030-ig tartó időtávra szól. Az OFTK már a helyzetleíró, problémafeltáró munkarésében is kiemelten foglalkozik az erőforrások fenntarthatatlan használatával, a biológiai sokféleség csökkenésével és a klímaváltozás kockázataival és környezetstratégiai paradigmaváltást sürget. Az OFTK kimondja, hogy a klímaváltozás hazánkat is érintő negatív hatásai veszélyeztetik a nemzetgazdaság kiemelkedő fontosságú erőforrásait, így a termőföldet és az élelmiszer-termelést, az egészséges ivóvízellátást, valamint a vagyontárgyakat és esetenként az emberi életet is. Az OFTK átfogó célként határozza meg a természeti erőforrások fenntartható használatát és nemzeti prioritásként jelöli ki az erőforrás és energiahatékonyság növelését, illetve az energiafüggetlenségre való törekvést.

A **Nemzeti Vidékstratégia** 2012-2020 időszakot átölelően a környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, mezőgazdaság, helyi gazdaság-, illetve vidékfejlesztés hosszú távú stratégiája. A vidék jövőjére vonatkozóan a nevezett időszakra vázol fel jövőképet és fogalmaz meg intézkedéseket. Az időtáv miatt a dekarbonizáció hosszú távú folyamata nem súlyponti elem a dokumentumban, azonban a NÉS-hez szorosan kapcsolódó természeti értékek és erőforrások védelme és fenntartható használata, mint stratégiai terület megjelenik.

3.5. A projekt előzményei, korábban megvalósított releváns fejlesztések

A projekt megvalósításával a Somogy Megyei Integrált Területi Programban meghatározott eredményeket kívánjuk elérni, amely szerint a megvalósuló produktum eredményeként környezettudatos magatartás, társadalom jöhet létre, így az alacsony károsanyag-kibocsátás és környezetterhelés, a környezettudatosság (pl. a fejlesztésekben az energiahatékonysági szempontok érvényesítése, megújuló energiaforrások, a kedvezőbb környezeti hatásokkal járó megoldások előnyben részesítése) realizálható, továbbá az ÜHG kibocsátás lehető legnagyobb mértékben történő csökkentése is megvalósulhat. Napjainkban a klímaváltozás alapvető okainak nagy része a városias térségekben összpontosul, azonban a széndioxid-kibocsátás csökkentés és az erőforrás-hatékonyság megvalósítása valamennyi településen kihívást jelent,

így a város-vidék együttműködés is nagy szerepet kaphat a célkitűzések megvalósításában. Ennek figyelembevételével a projekt megvalósítása során a települések is bevonásra kerülnek különböző megvalósításra kerülő rendezvények keretében.

Magyarország az Európai Unióval kötött Partnerségi Megállapodásban célul tűzte ki az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatását. A cél elérését a Kormány a magyarországi önkormányzatok együttműködésével tervezi megvalósítani.

A célok eléréséhez Somogy megye meghatározta azokat a prioritásokat, amelyek mentén haladva a legnagyobb eredmények elérhetők. (az éghajlatváltozás mérsékléséhez, a szén-dioxid kibocsátás csökkentéséhez, az élhető városi és települési környezet kialakulásához igazodva)

A projekt kidolgozását és megvalósítását segíti és alapozza meg a Somogy Megyei Közgyűlés által korábban elfogadott *Somogy Megyei Környezetvédelmi Program*. A megyei önkormányzat elkészítette a Dél-Dunántúli Régió energiastratégiáját. A megyei önkormányzat IPA forrás felhasználásával, több megyével való partnerségben feltérképezte a régió geotermális adottságait, amely megalapozhatja későbbi geotermikus energia hatékony felhasználására irányuló projekteket a megyében.

A Somogy Megyei Területfejlesztési Konceptió, illetve a Területfejlesztési Program egyes fejezetei is foglalkoznak az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaság kialakításának lehetőségeivel, illetve környezettudatos települési önkormányzati fejlesztések fontosságával.

A Somogy Megyei Terület- és Településfejlesztési Operatív Program számos pályázati konstrukciója szolgálja a fent megnevezett célokat. A Területi Kiválasztási Rendszer segítségével preferálhatóak a klímabarát fejlesztések.

A Somogy Megyei Önkormányzat 2009-ben elkészítette Környezetvédelmi Programját, továbbá 2010-ben megkezdődött a „Geotermikus kutatások a Dráva medencében (HUHR/0901/2.1.3./0006)” című projekt megvalósítása több együttműködő partner bevonásával.

Jelen projekt kiemelkedő jelentőséggel bír, hiszen hasonló témában Önkormányzatunk egyéb dokumentum elkészítését még nem valósította meg, így a célunk az, hogy a projekt minél eredményesebb legyen annak érdekében, hogy a jövőbeli környezeti változásokra minden település a lehető leghatékonyabban tudjon reagálni.

3.6. Összegzés, a tervezett tevékenységek alátámasztása

Somogy megye Zala, Baranya, Tolna és Fejér megyékkel, valamint Horvátországgal határolva a Dunántúl déli részén helyezkedik el. Természetes határvonala délről a Dráva határfolyó, északon a Balaton. Területe 6 035 km², amely az ország területének 6,49%-át teszi ki, ez alapján az ország ötödik legnagyobb területű megyéje.

Somogy megye természeti adottságai alapján jelentős agrár-erdészeti potenciállal rendelkezik. A térség erdősültség tekintetében az ország harmadik erdőben leggazdagabb megyéje, területének 31,46 %-át, összesen 190786 hektárt tesz ki. Emellett a megyében jelentős a mezőgazdasági tevékenységet folytatók aránya, a teljes földterület mintegy 60%-a mezőgazdasági termőterület, amelyet kiegészít az elsősorban a sertés-, a baromfi- és a szarvasmarha-tenyésztést jelentő állattenyésztés. A megye területe felszíni és felszínalatti

vizekben, illetve hévízforrásokban gazdag. A megyében további erős potenciállal rendelkezik az elsősorban a Balaton köré kiépült, másodsorban a természeti környezet, a termál- és gyógyvíz kincs köré fonódott turizmus, amely lehetőségek kihasználása az előzőekben ismertetett erdőgazdálkodás, mezőgazdaság, valamint felszíni és felszínalatti vizek minőségének és mennyiségének tekintetében egyaránt ki van téve az éghajlatváltozás által gerjesztett negatív tendenciát mutató hatásoknak. A megye legfontosabb megélhetési lehetőségeire, valamint az itt élők életminőségére és egészségére közvetlen befolyással van a klímaváltozás.

A megye gazdasági fejlettsége az országos átlaghoz képest rosszabb, 2014. évben a megyék rangsorában csupán a 17. helyet foglalta el. Az ipari térszerkezetet tekintve jelentős ipari vállalkozás működése a megyeszékhelyre és a kisebb városokra jellemző, amelyek a városok légszennyezettségét tovább rontják.

A kontinentális éghajlatú megyénkben, a csapadék területi eloszlása tekintetében az utóbbi évtizedekben nem volt kimutatható változás, azonban az időbeli eloszlásában és a csapadék intenzitásában változás figyelhető meg. A nyári hónapokban jelentős csapadékcsökkenés tapasztalható, amely a hőmérséklet-változás függvényében a felszín alatti vizeket tápláló beszivárgás csökkenését eredményezi. A téli csapadék hó helyett egyre inkább eső formájában hullik, amely a téli lefolyás növekedését vonja maga után, szemben a nyári időszakkal, amikor a lefolyás csökkenése érzékelhető. A fent vázolt jellemző folyamatok miatt a vízgazdálkodás területén fel kell készülni az egyre nagyobb gyakorisággal és váltakozó jelleggel előforduló vízbőségre, illetve vízhiányra, amelyek további behatással lehetnek erdeink kórokozókkal és rovarokkal szembeni védekező képességére, elhalásukra, emellett tartósan eredményezheti a mezőgazdasági termelési hozam csökkenését is.

Somogy az ország legritkábban lakott megyéje, lakosságának fokozott öregedése megegyező tendenciát mutat az országos és az Európai Unió trendekkel. A növekvő átlagos életkor és az alacsony születésszám kedvezőtlen irányú változást okoz. A népességfogyás meghaladja az országos átlagot, a vándorlási egyenleg országos viszonylatban csupán az Észak-magyarországi megyék mutatószámait előzi meg. A jellemzően aprófalvas településszerkezet meghatározó az oktatás, a közlekedés, az ipar és a mezőgazdaság és a munkavállalás tekintetében.

A klímaváltozás negatív tendenciájú hatásaira számos hazai is nemzetközi szakpolitikai dokumentum hívja fel a figyelmet, megoldást keresve azok mérséklésére, illetve a hozzájuk történő alkalmazkodásra. Ezen szakpolitikai dokumentumok megvalósítandó projektünk céljaival azonosságot mutatnak.

A hazai klímapolitika meghatározó nemzetközi hátterét az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye, valamint annak Kiotói Jegyzőkönyve adja. A nemzeti szintű stratégiai dokumentumok közül a klímapolitika szempontjából meghatározó szerepű a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia (NFFS), a Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia, további hazai fejlesztéspolitikai dokumentumok a Partnerségi Megállapodás, valamint a Nemzeti Reformprogram. A hazai területi tervezés legfontosabb alapdokumentuma az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió, amely célrendszere is a megyei klímastratégia alapját képezi.

A Somogy Megyei Integrált Területi Programban meghatározott eredményeket kívánjuk elérni. A dokumentumban foglalt célok összhangban állnak projektünk céljaival, amely szerint a

lakosság körében környezettudatos társadalmi magatartás alakítható ki, amivel alacsony károsanyag-kibocsátás érhető el, ösztönözhető és környezetterhelés csökkentése, realizálhatóvá válik a környezettudatosság, továbbá az ÜHG kibocsátása a lehető legnagyobb mértékű csökkentése valósulhat meg.

Somogy megye tevékenységében korábban is figyelmet kapott a klímaválság, az éghajlat változása következtében jelentkező hatások tanulmányozása. Elkészítésre és elfogadásra került a Somogy Megyei Környezetvédelmi Program, a Dél-Dunántúli Régió energiastratégiája, a Somogy Megyei Területfejlesztési Konceptió, illetve a Területfejlesztési Program egyes fejezetei a szén-dioxid kibocsátás csökkentésének lehetőségeire, illetve a környezettudatos települési fejlesztések fontosságára koncentrálnak. Ezen dokumentumokon és törekvéseken túl a Somogy Megyei Terület- és Településfejlesztési Operatív Program számos pályázati konstrukciója is szolgálja a fent megnevezett célokat. A célunk eléréséhez vezető út következő lépése jelen projekt megvalósítása, a megye civil lakosságának és befolyásos civil, gazdasági és állami szereplőinek bevonása és szemléletformálása a környezettudatosság irányába.

A felzárkózáshoz szükséges erőfeszítések mellett szükséges a környezetre gyakorolt hatás figyelembe vétele is. Somogy megyének nem lehet célja, hogy úgy érje el az országos, esetleg európai gazdasági átlagot, hogy közben feléli természeti kincseit, tönkreteszi környezetét. Ezen projekt segítséget nyújthat abban, hogy utat mutasson egy alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdasággal való fejlődéshez. Fontos, hogy természeti értékeinket megőrizzük, az éghajlatváltozás negatív hatásaihoz a lehető legnagyobb mértékben alkalmazkodjunk. Ebben segít a jelenlegi projekt is, hiszen a megyei klímastratégia kidolgozásával képet kaphatunk a ránk váró problémákról, megoldási lehetőségekről. A tervezett rendezvényekkel és marketing eszközökkel minél szélesebb körben be kell vonni a megye lakosságát a projektbe, meg kell ismertetni velük a klímaváltozás fogalmát. A Somogy Megyei Éghajlat Változási Platform létrehozása biztosítja a projekt megvalósítása utáni, fenntartási időszakban való működését.

4. A projekt céljainak meghatározása

4.1. Hosszú távú átfogó célok

A „*Somogy Megyei Éghajlat Változási Platform létrehozása*” című projekt átfogó céljai alapvetően a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia által megfogalmazott jövőképhez illeszkednek.

KEHOP pályázati finanszírozással az összes megyei önkormányzat megalkotja megyei klímastratégiáját, illetve lebonyolítja szemléletformáló akciósorozatát, a helyi adottságok figyelembevételével.

Ezen stratégiák összessége adhat támasztékot a nemzeti klímapolitika sikeres megvalósításához, egyben keretet ad a települési stratégiák kidolgozásához is.

A pályázati rendszer, köztük a Somogy Megyei Terület és Településfejlesztési Operatív Program, illetve Integrált Területi Program pályázati ablakai is igazodnak azon célkitűzéshez, hogy Somogy megye fokozatosan áttérjen az *alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra*. Ezen beavatkozás során fontos figyelembe venni a társadalmi jólét, gazdasági versenyképesség

és a klímavédelem szempontrendszerét egyaránt. Anyag és energiatakarékos technológiák meghonosításával, megújuló energiaforrások népszerűsítésével, fosszilis tüzelőanyagoktól való függés mérséklésével haladhatunk a kitűzött cél felé. Természetesen mindeközben indikátormutatókkal teljesítenie kell az országnak, Somogy megyének a vállalt nemzetközi kötelezettségeit. Ezen célok elérésében mind a forrás koordinálóinak, mind a pályázóknak óriási felelőssége van.

Magyarország az Európai Unió területét tekintve is kiemelten sérülékeny ország. Az *éghajlatváltozás negatív hatásaihoz való alkalmazkodás*, adaptáció az előzőekben említett cél mellett a másik kiemelt átfogó cél.

Az emberi egészség megóvása, természeti- és épített környezetünk megóvása, vízkészlet gazdálkodás optimalizálása, illetve a mezőgazdasági termelés adaptálása tekinthetőek megyénkben is az elsődleges célkitűzéseknek.

A projekt alapvető célja a klímaalkalmazkodást és klímaváltozás megelőzését szolgáló tevékenységek kereteinek, peremfeltételeinek biztosítása, klímastratégiai módszertan alapján megyei szintű klímastratégiai dokumentumok kidolgozása.

A módszertani útmutatók biztosítják a térségi és települési klímastratégiák egységességét, koherenciáját, magas szakmai minőségét. A projekt megvalósítása során elengedhetetlen a helyi közösségek bevonása, ami a klímaváltozással, azon belül mind a folyamat mérséklésének mind az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos tudásmegosztással, széleskörű szemléletformálási program segítségével biztosítható.

4.2. Rövid távú specifikus célok

Összhangban a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia fő prioritásaival két párhuzamos egymással szoros kapcsolatban álló célrendszer az alkalmazkodást segítő, illetve a klíma változást negatívan befolyásoló kibocsátás csökkentését, ezen átfogó célok megvalósítását szolgáló specifikus célokat tervezünk elérni a projektünkkel.

A Somogy Megyei Éghajlat Változási Platform létrehozása című projektünk megerősíti, alátámasztja és segíti a nemzeti klímapolitika eredményességét.

Területi (megyei), illetve helyi (települési, lakossági) szinten kívánja tolmácsolni az Európai Unió, illetve Magyarország klímaváltozással kapcsolatos célkitűzéseit, feladatait.

A megyei szemléletformáló akcióorozatban, példákon keresztül kívánjuk bemutatni az Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó mindennapi életünket, jövőnket befolyásoló káros hatásait. Megpróbáljuk megerősíteni a projekt célcsoportjaiban, hogy minden egyes személy hozzá tudjon adni a nagy egészhez, így sok kicsi lokális eredményből nagy globális sikerek születhetnek.

El szeretnénk juttatni a megyén belül minél több emberhez az aktuális éghajlatváltozással kapcsolatos információkat, újdonságokat, szemléletformálást segítő tudást.

Nagyon nagy hangsúlyt szeretnénk fektetni a jövő generációjának időben történő felvilágosítására. A gyerekek játszva tanulhatják meg, hogy lehet a mindennapi életünket,

csékély lemondással klímatudatosan élni, alakítani. Az akarat az elsődleges, illetve az, hogy megfelelő információ birtokában legyünk.

Magyarország, benne megyénk lakosságára is az alacsony szintű klímatudatosság jellemző. Ezen változtatni szükséges, hogy illeszkedve az Európai Unió alapelveihez, biztosíthassuk a jövőt az elkövetkező generációknak is.

Természetesen a szemléletformáló akciók csak abban az esetben eredményesek, ha nem csak tájékoztató előadásokon keresztül informáljuk a célközönséget. Sokkal eredményesebb egy akció, ha párbeszéd alakul ki. Fontos meghallgatni a lakosságot, a gazdasági szereplőket, érdekképviseleti és szakmai szervezeteket, klímapolitikával foglalkozókat, illetve a települési és egyéb döntéshozókat is.

Egy stratégia csak akkor éri el célját, ha a megvalósulásba bevonjuk a lakosságot, hiszen őket érinti leginkább. Kérdőíves megkereséssel tervezünk információt gyűjteni a projekt célcsoportjainak témát érintő javaslatairól, hozzáállásáról, a klímatudatosság mértékéről.

Fontos kielemezni, hogy a megfogalmazott célok elérését szolgáló lehetséges megoldások, elvégzendő feladatok mennyire átültethetők a mindennapi gyakorlatba. Számos esetben lehet, hogy egy egyszerű alulról jövő javaslattal elvégezhetővé és teljesíthetővé válik a feladat.

Az Éghajlat elmúlt időszakban történő megváltozása mára már nem kérdés. Mindannyian saját bőrünkön tapasztalhatjuk.

A klíma változásért felelős emberi tevékenységek mérséklésén túl szükséges kitérni a már megváltozott klimatikus viszonyokhoz való alkalmazkodásra is.

A tudásmegosztást szolgáló projektbe tervezett workshopok, konferenciák, akciók során beszélünk kell arról is, hogy milyen praktikus megoldások léteznek a megváltozott viszonyok közötti megfelelő életvitel folytatására. Példaként említhetjük a megváltozott viszonyokhoz alakított növénytermesztést. Igazodnunk szükséges az 1-3 fokos átlaghőmérséklet emelkedésből adódó csapadékviszonyok megváltozásához (sokkal szárazabb nyarak, esős telek), szélsőségesse váló időjárási viszonyokhoz, a felszíni és felszín alatti vizek minőségi és mennyiségi változásához, ezek gazdaságra gyakorolt területileg eltérő hatásaihoz.

A projekt egyértelműen deklarálható célja az, hogy Somogy megye lakosságának klímatudatosságát alacsony szintről mérhető mértékben elmozdítsuk pozitív irányba. A tudásátadás a szakmai konferenciákon, workshopokon, szemléletformáló akciókon keresztül valósuljon meg. Természetesen, az emberi tényező miatt a feladat elvégzésének eredményessége rendkívül szubjektív.

A szemléletformálás alapját, szakmai keretét adhatja az elkészült megyei klímastratégia. A megyei tervezési dokumentum segítheti a települési tervezési szint eredményességét is.

4.3. A célrendszer belső és külső koherenciája

A célrendszer belső koherenciája:

A Somogy Megyei Klímastratégia keretét adhat a projektbe bevont településeknek a saját helyi stratégiai dokumentumainak elkészítéséhez. Hiszen a terv hierarchia ebben a vetületben települési (helyi), területi (megyei) illetve országos (nemzeti) szintekre tagozódik.

A kérdőíve megkeresések kiértékelése, az interaktív workshopokon, szakmai rendezvényeken elhangzott vélemények beépítésre kerülnek a megyei dokumentumba.

A megyei stratégia munkaverzióját társadalmasítani kívánjuk, ennek érdekében összefoglaló előadás keretében ismertetjük, annak tartalmát a szakmai rendezvényeken megjelent célcsoporttal.

A projekt indikátorait mind a szemléletformáló akciókon (óvodáskorúak, általános iskolások, középiskolások, illetve felsőfokú intézmény hallgatói) való résztvevőkkel, a kérdőívekre válaszolókkal, a szakmai rendezvényeken megjelentekkel, illetve a platformban együttműködő partnerként résztvevőkkel kívánjuk teljesíteni. A projekt célja 2000 fő, aktív elérése. A projekt összes résztvevőenysége együttesen biztosítja az indikátorvállalás teljesítését.

A Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal 2 fő munkavállalója szervezi a platform működését, a projekt során való megalakulását, a projektben vállalt számú ülés megtartását, illetve a fenntartási időszakban is működtetjük aktívan a szerveződést. Ezen tevékenység is a projektünk indikátorvállalásának része.

Klíma Platform Iroda működtetésének megkönnyítése érdekében, illetve a konferenciák, akciók, workshopok színvonalas megszervezése érdekében eszközbeszerzésre kerül sor. A dokumentálását segíti a minőségi digitális fényképezőgép beszerzése.

A célrendszer külső koherenciája:

A „*Somogy Megyei Éghajlat Változási Platform létrehozása*” című projekt célrendszerének külső koherencia vizsgálata során számba kell venni azon elfogadott tervezési, fejlesztési, stratégiai dokumentumokat, amelyek deklarált célrendszeréhez részben, vagy egészében illeszkednek a projektben megfogalmazott általános és specifikus célok. Az alábbi felsorolás tartalmazza a fejezetben vizsgált és rögzített dokumentumokat, amelyek mind nyilvánosak és elérhetőek.

- Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program
- Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia 2014-25
- Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia
- Nemzeti Környezetvédelmi Program
- Nemzeti Vidékstratégia
- Nemzeti Vízstratégia
- Somogy Megyei Területfejlesztési Konceptió
- Somogy Megyei Területfejlesztési Program
- Somogy Megyei Integrált Területi Program
- Somogy Megyei Környezetvédelmi Program
- Terület és településfejlesztési Operatív Program

5. A projekt tervezett tevékenységei (műszaki-szakmai eredményei)

5.1. Bevezető

A Somogy Megyei Önkormányzat pályázatot nyújtott be a KEHOP-1.2.0 „Klímastratégiák kidolgozásához kapcsolódó módszertan- és kapacitásfejlesztés, valamint szemléletformálás című pályázati konstrukcióra. A projektgazda megyei önkormányzat 30 millió Ft-os vissza nem térítendő támogatásban részesült „*Somogy Megyei Éghajlat Változási Platform*” című pályázata megvalósítására.

A KEHOP pályázati forrásból megvalósítani tervezett projekt igazodik a Kormány azon célkitűzéséhez, hogy elősegítse a megyék, köztük Somogy megye településein élő polgárok, szervezetek, vállalkozások éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodását.

Magyarország, így ezen belül Somogy megye is különösen sérülékeny területnek számít a klímaváltozás hatásainak tekintetében.

A projekt egyik vezérpillérét megtestesítő *szemléletformáló akciósorozat* során nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a tudományosan megalapozott, szakmailag indokolt klímaváltozással kapcsolatos megállapításokat, lehetőségeket tartalmazó tudományos, szakmai anyagokat a lakosság, az emberek számára könnyen érthető „fogyasztható” nyelvre fordítsuk. A mindennapi életből merített példákon keresztül lehet leghatékonyabban elsajátíthatóvá tenni a tudatos klímabarát életmódot, szokásokat, viselkedést.

Fontos, hogy a projekt során szervezett konferenciák, workshopok, szemléletformáló akciók, illetve az elkészítendő *megyei klímastratégia* egymást erősítő komplex egységet alkosson.

Minél szélesebb társadalmi bevonással érhető el az, hogy az átadott tudás, viselkedésminták, emberi hozzáállás egy egymást erősítő közös céllá nőjje ki magát.

Tervezzük Somogy megye településein élő civil lakosság elérésén túl, a megye gondolatformáló közszereplőinek, a specifikus programok során óvodások, általános iskolások, középiskolások és egyetemista fiatalok megszólítását is. Szükséges bevonni a klímaváltozásokra hatással bíró termelő vállalatok, mező- és erdőgazdálkodásban potenciáltak, a gazdasági szektor képviselőit, valamint ezek szakmai szervezeteinek képviselőit, a témában érintett civil szerveződések egyaránt.

Fontos kihangsúlyozni a településvezetők megnyerését a közös cél elérése érdekében. A településen őket képviselő települési döntéshozókat és érintetteket szakmai konferenciára invitáljuk, ahol a klímatudatos életmódot segítő jogi szabályozásokkal, hazai és nemzetközi jó gyakorlatok bemutatásával, EU jogharmonizációs folyamatokkal kívánjuk megismertetni a meghívottakat.

A jelenleg gyermekkorú lakosság válik a jövőben döntéshozóvá, felelősségteljes felnőtt lakossággá, így a kisgyermekkorúval való klímatudatos nevelés kulcsfontosságú a szemlélet alakítása szempontjából. Oktatási intézmények pedagógusi gárdáját is be kívánjuk vonni a projekt céljainak elérésébe, hiszen az oktatási anyagokhoz kapcsolódóan számos területen alakítható a klímatudatos szemlélet.

Egy ekkora horderejű a Föld lakosságát érintő téma esetén energiát szükséges fektetni az olyan tevékenységekbe is, amelyek vélhetően csak sok év, akár évtized múltán érik el hatásukat. (tájékoztatás, oktatás, nevelés)

Az éghajlatváltozás folyamatát, a földi életre gyakorolt negatív hatásokat a mai kor embere könnyen megérti, hiszen tapasztalja a mindennapjaiban a sajnos sokszor, akár egy évtizeden belül bekövetkezett súlyos változásokat. Akár az időjárásban, akár a növény- és állatvilágban bekövetkezett rövid idő alatt tapasztalható markáns, mindennapi életünket is befolyásoló negatív folyamatokat ezek.

5.2. A projektben tervezett tevékenységek átfogó leírása

Az alábbi táblázat tartalmazza projekt mérföldkövekhez illesztve a fő projekt tevékenységeket. Természetesen egyes elemek végig kísérik a projektet, egyeseknek adott mérföldkőig teljesülniük szükséges.

Projekt mérföldkőhöz rendelt tevékenységek	Mérföldkő
Megvalósíthatósági tanulmány elkészítése	1.
Megyei klímastratégiai platform létrehozása	2.
Projektben tervezett eszközök beszerzése	2.
Nyilvánossági, tájékoztatási kötelezettség	1-5.
Klímastratégia egyeztetési változatának bemutatása	3.
Klímastratégia kidolgozása	4.
Kiadványok, marketingeszközök beszerzése	2.-5.
Tudásmegosztás, azaz workshopok és konferenciák megtartása	2-5.
Megyei közgyűlés által elfogadott klímastratégia	5.
Zárókonferencia	5.
Záró elszámolás benyújtása	6.

Projektmenedzsment szervezet létrehozása, fenntartása	Projekt támogatási döntését követően, a projekt zárásáig.
---	---

5.3. A projektben tervezett tevékenységek részletes bemutatása

1.1. Megvalósíthatósági tanulmány készítése

A projekt fejlesztés során szükséges az első mérföldkőig a *Megvalósíthatósági tanulmány* kidolgozása, melyet 2017. március 15-ig kívánunk elfogadni, kidolgozni. A tanulmány elkészítését a Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal szakértő munkatársai végzik téma specifikus bontásban.

A projekt benyújtásakor kitértünk rá, hogy számos használható és beépíthető információt szolgáltat a megvalósíthatósági tanulmányhoz Somogy Megye Környezetvédelmi Programja természetesen aktualizált adatokkal, a Somogy Megyei Integrált Területi Program, Somogy megye Területfejlesztési Konceptiója és Programja, valamint a korábban elkészült Regionális Energiastratégia.

A kidolgozandó dokumentum keretet ad az egyes projektelemek komplex, tervezhető időbeli ütemezéséhez. Szükséges, hogy ismert legyen az elkészítendő megyei klímastratégia első munkapéldánya elkészültének időpontja, mivel e dokumentum társadalmasítását, az input adatok, vélemények begyűjtését a projekt más rész-tevékenységeivel kívánjuk megoldani.

A készülő stratégia népszerűsítését és elfogadását is a projektben tervezett szakmai konferenciákon, workshopokon, megyei közgyűlés ülésén kívánjuk biztosítani.

Tehát a megvalósíthatósági tanulmány az egyes projektelemek egymásra épülését is nagymértékben szolgálja.

2.1.1. Somogy Megyei Klímastratégia kidolgozása

A megyei klímastratégiát a Klímabarát Települések Szövetsége által a KEHOP 1.2.0. *Klímastratégiák kidolgozásához kapcsolódó módszertan- és kapacitásfejlesztés, valamint szemléletformálás* című pályázat finanszírozásával elkészített *módszertani útmutató* tartalma és ajánlásai alapján kívánjuk kidolgozni.

Szükséges egy alapos, jól értelmezhető helyzetelemzési munkarész elkészítése. Egy problémafa megfelelően be tudja mutatni a megoldandó feladatokat, illetve a jelenlegi kiindulási helyzetet.

A megye lakosságának, gazdasági és civil szereplőinek, az önkormányzati döntéshozóknak aktív bevonása nélkül nem készíthető megfelelően megalapozott dokumentum.

Számos eszköz alkalmazásával kívánjuk elősegíteni, hogy a készülő stratégia minél aktuálisabb, valós igényeken és problémafelvetéseken alapuljon.

A helyzetfeltárás megalapozásához, illetve az elérendő célok és megoldási lehetőségek minél pontosabb rögzítése érdekében egy *klímatudatosságot felmérő kérdőívet* kívánunk eljuttatni civil szervezetekhez, megyei lakossághoz a települési önkormányzatok segítségével,

iskolákhoz, Nemzeti Agrárgazdasági Kamarához (agrár- és erdőgazdálkodókhoz), Somogy Megyei Kereskedelmi és Iparkamarához (vállalkozások), Kaposvári Egyetemhez.

Fel kívánjuk használni a témában publikált szakirodalomban leírtakat. Figyelembe vesszük a nemzeti klímapolitika célrendszerét. Statisztikai adatok gyűjtése elengedhetetlen.

A önkormányzatok, oktatási intézmények bevonásával megrendezésre kerülő műhelymunkák tapasztalatait is szem előtt tartjuk a stratégia készítésekor.

Klímaszakértők klímatudatossággal, alkalmazkodással kapcsolatos előadásainak anyagai is információt szolgáltathatnak számunkra. Interaktív tudásmegosztás során a hallgatóság javaslatait, véleményét is rögzítjük.

A tervezési dokumentum munkaverzióját társadalmi vitára bocsájtjuk, a releváns módosító, kiegészítő javaslatokat beépítjük.

A társadalmasítás során módosított stratégiát a Somogy Megyei Közgyűlés és szakbizottsága elé terjesztjük elfogadásra.

A klímastratégia kidolgozását megalapozó módszertani útmutatót a kedvezményezettek előreláthatóan 2017. március végén kapják kézhez.

2.2.1. Somogy Megyei Éghajlatváltózási Platformot létrehozása

A „*Somogy Megyei Éghajlat Váltózási Platform*” című projekt megvalósításának második mérföldkövéig alakuló ülés megszervezésével létrehozzuk a *Somogy Megyei Éghajlatváltózási Platformot*.

Az alábbi tagok részvételét tűztük ki célul:

- Klímabarát Települések Szövetségének képviselője
- Somogy Megyei Közgyűlés képviselője
- Magyar Tudományos Akadémia regionális kutatóintézetének képviselője
- Nemzeti Pedagógus Kar megyei képviselője
- Kaposvári Egyetem képviselője
- Klebersberg Intézményfenntartó Központ képviselője
- Kaposvári Szakképzési Centrum képviselője
- Siófoki Szakképzési Centrum képviselője
- Nemzeti Agrárgazdasági Kamara képviselője
- Somogyi Kereskedelmi és Iparkamara képviselője
- Környezetvédelmi, energetikai helyi civil szervezetek megyei képviselője
- Somogy Természetvédelmi Szervezet
- Somogyi Top 5 vállalkozás 1-1 képviselője

A Somogy megyei *Éghajlatváltozási Platform* szakmai koordinációs és konzultációs feladatait a Megyei Önkormányzati Hivatal keretében működő *Titkárság* látja el.

A Titkársági feladatok ellátását a Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal 2 fő főállású munkavállalója látja el rész munkaidőben.

A Titkárság feladatai:

- Platform ülések összehívása, lebonyolítása adminisztrálása

A projekt megvalósítás alatt legalább negyedévenkénti, a projekt fenntartási időszakában legalább évenként egyszeri ülés összehívását tervezzük.

- Klímabarát Települések Szövetségével fenntartott folyamatos munkakapcsolat

- A projekt során keletkezett adatbázisok kezelése

- Elektronikus levelezési listák létrehozása megyei települések, környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezetek, vállalkozások részére

- Hírlevelek küldése

- Online tanácsadás

3. klímastratégiák elkészítéséhez és megismertetéséhez kapcsolódó rendezvények

A projekt megvalósítása során összesen 9 db rendezvényt kívánunk lebonyolítani:

- 4 db figyelemfelkeltő akció

- 3 db workshop

- 2 db konferencia

A rendezvények a megye társadalmának, lakosságának minél szélesebb körű bevonását célozzák meg. A rendezvények téma és célcsoport specifikusan kerültek megtervezésre.

3.1.1. konferenciák

- *2017 márciusában* a települési döntéshozók, polgármesterek, jegyzők számára kívánunk egy nyitókonferenciát szervezni. Az előadáson neves szakértő előadónk tart tájékoztatót aktuális klímapolitikai kérdésekről, illetve a Nemzeti Éghajlat változási Stratégia megyei, helyi aspektusairól. Szükséges a jogszabályi környezet megismertetése, illetve a nemzeti stratégiai szinthez való illeszkedési lehetőségeinek feltárása.

A települési döntéshozók projektbe való bevonása rendkívül fontos, hiszen települési, illetve lakossági szinten így érhetjük el a projekt célcsoportját hatékonyan. A rendezvényen megszerzett tudás segíti a helyi klímatudatos magatartás erősítését. Egyben alapot adhat települési éghajlat változási stratégia megalkotásához.

- 2017 januárjában a társadalmasítás folyamatába építetten főként települési vezetők és a Somogy Megyei Közgyűlés számára tartunk tájékoztatót a megyei klímastratégiáról, klímapolitikai aktualításokról, konferencia keretében.

3.2.1 workshopok

- 3.2.1.1 Önkormányzati workshop: 2018 márciusában az elkészült, társadalmasított, beépített javaslatokkal véglegesített megyei stratégiát fogadja el a Somogy Megyei Közgyűlés, ez egyben projekt záró workshop is lesz.

- 3.2.1.2 Oktatási és egyéb intézmények részére szervezett workshop: *2017 májusában* a Somogy Megyei Önkormányzat székhelyén, Kaposváron, egy korábbi pályázatból létrehozott közösségi térben (Vígasságok tere) kívánunk lebonyolítani egy szemléletformáló akciót.

A rendezvényre elsősorban óvodásokat, általános- és középiskolás diákokat, pedagógusokat kívánunk bevonni. terveink szerint közreműködő partnerünk lesz a Kaposvári Egyetem, illetve néhány nagyobb somogyi vállalkozás (Magyar Cukor ZRt, Lakics Kft, SEFAG Rt, KOMÉTA, DDNKft).

A rendezvényt játékos, gyakorlati példákat, jó gyakorlatokat is bemutató vetélkedő formájában kívánjuk megvalósítani. Klímabarát technológiák, hybridautók, illetve modern hulladékgazdálkodási technológiák bemutatását is tervezzük. Véleményünk szerint a látványos „kézzelfogható” tudásra igazán nyitottak a gyermekek, diákok. Élményeken keresztül kívánjuk a klímatudatos magatartások, életmód népszerűsítését előremozdítani.

- 3.2.1.3 Vállalkozások részére szervezett workshop: *2017 július* hónapban szakmai műhelybeszélgetést kezdeményezünk, amelyet egy a témában szakavatott szakértő moderálna. Interaktív rendezvényt tervezünk. A projekt Megvalósíthatósági Tanulmányában foglalt célok bemutatására kerülne sor, adott készültségi fokon álló megyei klímastratégia tartalmi kérdéseit vitatnánk meg a meghívottakkal. Input adatgyűjtést is tervezünk a műhelymunka során tematizált kérdéssor segítségével. Szakmai szervezeteket, a platform tag szervezetek képviselőit, témában érintett szakembereket, gazdasági szereplőket hívnánk meg a workshopra.

3.3.1. szemléletformálási akciók

3.3.1.1. Szemléletformáló akció Szöcsénypusztán: 2017 szeptemberében tervezünk szemléletformáló akció megszervezését. Egy szakképző iskolát választottunk helyszíneként. A rendezvényen elsősorban az oktatásban résztvevő diákokat és pedagógusokat célozzuk meg. Erdőgazdálkodás tématerületen közreműködőként kívánjuk bevonni a SEFAG Rt-t. a szakmai programot vetélkedővel kívánjuk színesíteni, a játékos nevelés előnyeit kihasználva. Ezen eseményen az adott iskola diákjai és pedagógusai vesznek részt.

3.3.1.2. Szemléletformáló akció Barcsen: 2017 októberében tervezünk szemléletformáló akció megszervezését. Egy szakképző iskolát választottunk helyszíneként. A rendezvényen elsősorban az oktatásban résztvevő diákokat és pedagógusokat célozzuk meg. Erdőgazdálkodás tématerületen közreműködőként kívánjuk bevonni a SEFAG Rt-t. a szakmai programot vetélkedővel kívánjuk színesíteni, a játékos nevelés előnyeit kihasználva. Ezen eseményen az adott iskola diákjai és pedagógusai vesznek részt.

3.3.1.3. Szemléletformáló akció Siófokon: 2017 novemberében a Siófoki Szakképző Centrum bevonásával tartanánk egy workshopot, ahol a korábban iskolások számára meghirdetett rajzpályázatot értékelnék, illetve a beérkezett kérdőíves felmérés tapasztalatairól egyeztetnénk. Kerekasztal beszélgetés formájában. A rendezvényen pedagógusok, a platform képviselői, témában jártas szakemberek vennének részt.

3.3.1.4. Szemléletformáló akció Kaposváron: 2017 decemberében Kaposváron szervezünk szemléletformáló akciót, ahol elsősorban a platform tagok képviselői, illetve témában érintett szervezetek képviselőit, civil szervezeteket, együttműködésben résztvevő gazdasági szereplőket hívunk össze.

4.1. Eszközbeszerzés

Projektben tervezett eszközök beszerzése: 1.800.00 Ft értékben külső szolgáltatótól szerezzük be 3 árajánlatos beszerzéssel a Somogy Megyei Önkormányzat Vagyonrendeletének rendelkezéseit figyelembe véve. Az eszközöket a projektmenedzsment szervezet felállítását követően szerezzük be. A projekt megvalósításához, a Platform működtetéséhez szükséges eszközök beszerzése valósul meg.

5.1. Kötelezően előírt nyilvánosság biztosítása

A projekt során a kedvezményezettek tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeit figyelembevéve 1 darab „c” típusú tábla kihelyezését, a Kedvezményezett honlapjáról elérhető „aloldal” létrehozását, teljeskörű fotódokumentáció készítést, sajtóközlemények megjelenítését, valamint TÉRKÉPTÉR feltöltést tervezünk.

A projekt előkészítő szakasza során használt kommunikációs eszközök	Igen	Nem	Célérték (darab)	(Tervezett) költség (Bruttó Ft)
Kommunikációs terv készítése		x		
Internetes honlap készítése, vagy <u>meglévő honlap esetén a projekthez kapcsolódó tájékoztató (esetleg aloldal) létrehozása, működtetése, frissítése</u>	x		1	60.000
A projekt megvalósítási szakasza során használt kommunikációs eszközök	Igen	Nem	Célérték (darab)	(Tervezett) költség (Bruttó Ft)

Sajtóközlemény kiküldése a projekt indításáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése	x		1	0
A beruházás helyszínén a pályázati dokumentációban megjelölt típusú tábla (C típus) elkészítése és elhelyezése	x		1	10.000
Fotódokumentáció készítése	x			50.000
A projekt megvalósítását követően használt kommunikációs eszközök	Igen	Nem	Célérték (darab)	(Tervezett) költség (Bruttó Ft)
Sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásról és a sajtómegjelenések összegyűjtése	x			0
TÉRKEPTÉR feltöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal	x		1	5.000

6.1.1. Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei

A megvalósítás során tervezzük egy, a „Somogy Megyei Éghajlat Változási Platform létrehozása” című projektet, illetve a megyei klímastratégiát népszerűsítő, annak lényegi üzenetét, prioritásait tartalmazó szemléletformálásra alkalmas füzetet megjelentetni 500 példányszámban. A stratégia társadalmisítását követően, illetve a fenntartási időszakban terjesztenénk a megye lakossága, a projekt célcsoportja körében. A kiadvány színes lapon, A/5-ös méretben jelenik meg.

A megye lakosságának, iskolásoknak szóló szemléletformáló, nevelő célzatú kihajtható tájékoztató szórólapot tervezünk elkészíttetni, amely általános, könnyen érthető üzeneteket tartalmaz mind a klímavédelem, kibocsátás csökkentés, mind az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás témájában (2000 példányszámban). Színes lapon, A5-ös formátumban tervezzük elkészíttetni.

Tervezzük 500 db toll és 500 jegyzettömb kiosztását a szervezett programokon, ezzel népszerűsítve a projektet.

200 db meghívó és 45 db reklámtábla segít a tervezett rendezvények népszerűsítésében annak érdekében, hogy minél szélesebb körben ismert legyen a projekt.

7.1. Projektmenedzsment

Projektmenedzsment szervezet felállítása: A Hivatal által végzett projektfeladatok elvégzéséhez szükséges mindennemű szakértelem rendelkezésre áll az apparátusban: jogász, igazgatásszervező, közigazdász, építészmérnök, mérlegképes könyvelő, területfejlesztési- és vidékfejlesztési agrármérnökök. A projektfeladatokba bevont kollégák 90 %-a rendelkezik

projektmenedzsmenti tapasztalatokkal. A speciális szakértelmet igénylő projektek kapcsán megbízási szerződéssel foglalkoztatott természetes személyeket, illetve, amely esetben ez lehetséges, vállalkozási szerződéssel külső partnereket vonunk be.

A tervezett projektben a szakmai feladatok irányítását Területfejlesztési referens látja el, aki környezetmérnök végzettséggel rendelkezik 10 éves munkatapasztalattal. A projekt sikeres működését és a feladatok pontos meghatározását a területfejlesztési iroda vezetője látja el. Az ő munkáját további kollégák segítik az alábbiak szerint:

- 1 fő megyei főépítész
- 1 fő gazdasági vezető
- 1 fő projektmenedzser

Minden kolléga jelentős tapasztalattal rendelkezik a projektmegvalósítás során, mind az Európai Unió, mind a hazai finanszírozású pályázatok vonatkozásában. Felsőfokú végzettséggel rendelkeznek, azonban a tudásukat folyamatosan fejlesztik.

A projekt előkészítése és megvalósítása során a Somogy Megyei Önkormányzat részéről 5 fő vesz részt.

5.4. A projekt hatásai és társadalmi hasznosságának bemutatása

A projekttel párhuzamosan egymást erősítő hatásokat kívánunk elérni.

Az éghajlat változási folyamatok megismertetését, ismeretátadást tervezünk. Figyelemfelkeltő akciókkal, előadásokkal kívánjuk ráébreszteni a projekt célcsoportjait a klímatudatos viselkedésre, életmódra való áttérés fontosságára. Arra, hogy ez egy elkerülhetetlen változást idéz elő mindennapjainkban.

Amennyiben sikeres a szemléletformálás folyamata és a meggyőzést, ráébresztést sikeresen megvalósítottuk, akkor szakmai anyagokkal, jó példák bemutatásával szükséges segíteni a klímatudatos életvitel fenntartását.

Az interaktív rendezvények lehetőséget adnak arra, hogy valós problémákat vessünk fel és arra találjunk megfelelő megoldásokat.

Az összegyűjtött objektív és szubjektív információkat beépítjük a készülő megyei stratégiába, így a célcsoportok magukénak érezhetik a készülő program-dokumentumot.

Az elkészült megyei stratégia előnye, hogy a megye települései számára egységes keretet képes biztosítani saját helyi klímastratégiájuk megalkotásához.

Minél több lakost érünk el a projekttel, annál inkább magát erősítő folyamatot indítunk el. A klímatudatos magatartás meghonosítása, népszerűsítése a példamutatással erősíthető leghatékonyabban.

6. Monitoring mutatók (eredmény és output indikátorok)

Mutató	Mérték-egység	Bázis érték	Célérték (2016)	Célérték (2017)	Célérték (2018)	Célérték összesen (2018-ra)
Klímaalkalmazkodással kapcsolatos szemléletformálási akciókban aktívan résztvevő lakosság száma	fő	0	0	1 700	300	2 000

A feladat megnevezése és megjelölése	Az output indikátor megnevezése	Mérték-egység	Kiindulás	Indikátor érték			
				2016	2017	2018	Összesen
1.1 MT készítése	Elkészült Megvalósíthatósági tanulmányok száma	db	0	0	1	0	1
2.1 Klímastratégia kidolgozása	Elkészült Klímastratégiaiák száma	db	0	0	0	1	1
2.2 Somogy Megyei Éghajlatváltozási Platform megalakítása, koordinálása	Megalakult Platformok száma	db	0	0	1	0	1
3.1.1 Konferenciák	Konferenciák szervezése	db	0	0	1	1	2
3.2.1 Workshopok	Workshopok szervezése	db	0	0	2	1	3
3.3.1 Szemléletformálási akciók	Figyelemfelkeltő akció szervezése	db	0	0	4	0	4
4.1 Eszközbeszerzés	Projektmegvalósításhoz szükséges eszközök beszerzése	eszköz-park db	0	0	1	0	1
5.1.1.1. Alhonlap létrehozása	Alhonlap létrehozása	db	0	0	1	0	1
5.1.1.2. „C” típusú tájékoztató tábla	„C” típusú tájékoztató tábla kihelyezése	db	0	0	1	0	1

5.1.1.3.	Fotódokumentáció készítése	Fotódokumentáció készítése	db	0	0	0	0	0	1	1
5.1.1.4.	Sajtóközlemény kiküldése	Sajtóközlemény kiküldése	db	0	0	0	0	0	1	1
5.1.1.5.	Térképtér feltöltése	Térképtér feltöltése	db	0	0	0	0	0	1	1
6.1.1.1.	Szórólap	Szórólap kiosztása	db	0	0	2000	0	0	0	2000
6.1.1.2.	Tájékoztató kiadvány	Tájékoztató kiadvány kiosztása	db	0	0	500	0	0	0	500
6.1.1.3.	Jegyzetömb	Jegyzetömb kiosztása	db	0	0	500	0	0	0	500
6.1.1.4.	Toll	Toll kiosztása	db	0	0	500	0	0	0	500
6.1.1.5.	Meghívó	Meghívó kiküldése	db	0	0	140	0	0	60	200
6.1.1.6.	Reklámtábla, plakát	Reklámtábla, plakát kihelyezése	db	0	0	27	0	0	18	45
7.1	Projektmenedzsment	Megvalósítást segítő projektmenedzsment tevékenység	db	0	0	0	0	0	1	1

7. A projekt megvalósítási terve, ütemezése

A projekt megvalósítási tervéről, ütemezéséről szóló táblázatok a 3. és 4. számú mellékletekben találhatóak.

8. A Projekt tervezett költségvetése

A projekt tervezett költségvetéséről szóló táblázat az 5. számú mellékletben található.

9. A Projekt közbeszerzési/beszerzési ütemterve

A projekt tervezett költségvetéséről szóló táblázat a 6. számú mellékletben található.

10. Horizontális (esélyegyenlőségi és fenntarthatósági) szempontok érvényesülése a projektgazda szervezetére és a projektre

A Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal rendelkezik 2015. évtől 2020-ig terjedő időszakokra szóló, hatályos esélyegyenlőségi tervvel. Ennek hatékony végrehajtása érdekében a Hivatal egy fő esélyegyenlőségi referenst foglalkoztat.

Az esélyegyenlőségi tervben meghatározott főbb alapelvek, melyeket a Hivatal mindennapi működése során követ: a megkülönböztetés tilalma, egyenlő bánásmód; az emberi méltóság tiszteletben tartása; partneri kapcsolat, együttműködés biztosítása; társadalmi szolidaritás; méltányos és rugalmas elbánás.

Az esélyegyenlőségi terv amellet, hogy szemléletformáló szerepet is ellát, az alábbi konkrét célkitűzéseket fogalmazza meg a szervezetre vonatkozóan:

- Indokolt esetben a 40 év feletti köztisztviselők és közszolgálati munkavállalók érdekében a munkakörülmények javítása,
- kiemelt feladat a nyugdíjas korba történő átmenet megkönnyítése,
- a családos köztisztviselők és közszolgálati munkavállalók számára biztosított kedvezmények szükség esetén való kiterjesztése.

A projektgazda szervezet a mindennapi tevékenysége során esélyegyenlőséget fejez ki, nem közvetít szegregációt. A foglalkoztatottak kiválasztása, illetőleg a foglalkoztatás során betartja az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség követelményeit.

A megyei önkormányzat a projekt keretében a lakossági, vállalkozói, közintézményi szereplők szemléletformáláshoz illetve a tudásmegosztáshoz elektronikus akadálymentesítés megvalósítását vállalta.

A projektgazda a projekt megvalósítása során környezetterhelést nem okoz, a projektnek klímakockázata nincs. A pályázatról elmondható, hogy egy fenntartható, környezeti fenntarthatóság követelményeinek megfelelő projektet tervezünk megvalósítani.

A projekt keretében célzottan a klímaváltozással, azon belül mind a folyamat mérséklésével, mind az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos szemléletformáló rendezvények kerülnek megtartásra, valamint e tárgyban nyomtatott tájékoztató anyagok kerülnek kiadásra, melyek közvetlenül a környezeti fenntarthatóság elvének széleskörű elterjesztését, a fenntarthatósági szempontok érvényesülését szolgálják. A projektgazda megyei önkormányzat a projekt előkészítés és a megvalósítás során is előnyben részesíti a környezetkímélő eljárásokat, megoldásokat (pl. újrahasznosított nyomtató papír használata, e-mail-ek felesleges kinyomtatásának mellőzése, külső helyszíneken szervezett rendezvényekre utazás koordinációja telekocsis rendszerben).

A projektgazda szervezetnél a környezetterhelés csökkentése érdekében szelektív hulladékgyűjtési rendszer működik, melynek keretében a megyei önkormányzat gondoskodik a keletkezett papír hulladékok külön gyűjtéséről és időszakos elszállításához a település hulladékgazdálkodási szolgáltatója által. Az önkormányzati hivatalban használt elemek gyűjtésére szolgáló gyűjtőedények is kihelyezésre kerültek. A használt elektronikai eszközök, elektronikai hulladékok külön gyűjtéséről és elszállításáról az önkormányzat informatikus gondoskodik. Az önkormányzat eszközbeszerzései során törekszik az anyag- és energia-takarékos irodatechnikai készülékek beszerzése.

A Somogy Megyei Önkormányzat a fenntarthatósági célok elérése érdekében 2017 évben energia megtakarítási intézkedési tervet készít, melyhez kapcsolódóan a hivatal épületeire vonatkozó energiafelhasználási adatokat on-line felületen havi rendszerességgel közzé teszi és a Magyar Energetikai és Közmű Szabályozási Hivatal számára megküldi.

11. Kockázatkezelés

A kockázatelemzés célja a fejlesztés megvalósíthatósági feltételeit befolyásoló kedvezőtlen események meghatározása, illetve annak vizsgálata, hogy a beruházás megvalósíthatóságát és eredményeit milyen mértékben befolyásolják a megvalósítandó tevékenységekhez kapcsolódó kockázati tényezők.

Kockázati típus	Kockázati tényezők, amelyek a fejlesztés megvalósulását veszélyeztetik	Milyen valószínűség el következhetnek be 1-2-3-4-5	Milyen hatást gyakorolnak a fejlesztésre 1-2-3-4-5	A kockázat kezelés módja, tervezett beavatkozások
Társadalmi	Partnerség kockázata, közvélemény szemléletformálása	2	2	Megfelelő információáramlás biztosítása, érdekegyeztetés.
Szervezeti/intézményi	A támogatási szerződés szerinti teljesítés nehézségeibe	1	2	Külső tanácsadó cég bevonása a teljesítésbe

	ütközik (pl: személyi)			
	A projekt megvalósításának ütemezése nem megfelelő	2	1	Folyamatos monitoring, tartalékidő beépítése, támogatási szerződés módosítása
Pénzügyi	Finanszírozási problémák merülnek fel	1	3	Kifizetési kérelmek megfelelő időben történő benyújtása, Megfelelő likviditás betartásával, illetve a költségek folyamatos monitorozásával kezelhető
	A pályázati projekt nem nyer támogatást	1	5	A projekt saját forrásból nem valósítható meg
Jogi	Sikertelen közbeszerzés	2	4	Közbeszerzés alapos, körültekintő előkészítése, megfelelő lefolytatása
	Kapcsolódó jogszabályi környezet változása	1	3	A jogszabályok folyamatos nyomon követése. A releváns jogszabályok kiértékelése.

A projekt végrehajtása során a pályázat keretében beszerzésre kerülő tárgyi eszközök mellett a projektgazda a költséghatékonyság növelése érdekében támaszkodik a meglévő irodai infrastruktúrájának optimális mértékű használatára, úgymint a meglévő iroda és tárgyaló helységek használata, meglévő gépjárművek használata a külső helyszínen szervezett rendezvényekre való utazásokhoz, meglévő fénymásoló használata. A fenti infrastrukturális elemek és eszközök a projekt megvalósítási és fenntartási időtartama alatt folyamatosan rendelkezésre állnak.

A projekt megvalósításához nem szükségesek olyan további ingó- és ingatlan eszközök, amelyek a projekt megkezdésének időpontjában még nincsenek a pályázó tulajdonában, vagy amely más tulajdonában áll és a tulajdonos a pályázó rendelkezésére bocsátja.

12.Fenntartás

A projekt keretében létrehozott a megyei éghajlatváltozási platform tevékenységét a projekt megvalósítását követő fenntartási időszakban tovább működtetjük, ezzel párhuzamosan a projekt során a Somogy Megye Önkormányzati Hivatalának keretében létrehozott Titkárság fenntartásáról, valamint a honlap fenntartási időszakban történő naprakészen tartásáról gondoskodunk az alábbiak szerint. A működtetéshez kapcsolódó forrásokat Somogy Megye Önkormányzatának költségvetéséből tervezzük finanszírozni.

Somogy megyei éghajlatváltozási platform

A platform üléseit évente legalább egy alkalommal összehívjuk, melynek keretében áttekintjük a projekt zárásakor felvázolt 5 éves fenntartási időszakra vonatkozó munkatervet.

A platform ülést minden érintett fél értesítésével Somogy Megye Önkormányzati Hivatal vezetője kezdeményezi.

A platform ülésein terveink szerint beszámolók keretében mutatják be a platformban érintett szervezetek képviselői az eltelt időszakban a fenntartási munkatervben előírt tevékenységek előrehaladását, valamint a következő időszaki feladatokat, tevékenységeket.

A Platform összehívását, az ülés dokumentálását (jelenléti ívek, technikai feltételek, helyszín biztosítása, meghívók kiküldése, napirend összeállítása, témák, előadások egyeztetése a partnerekkel, vendégelőadók szervezése, stb.) a Megyei Önkormányzat vezetőségének utasítása alapján a Titkárság végzi.

A Platform rendes ülésein szükség esetén a fenntartási munkaterv módosítására kerülhet sor, azzal a kikötéssel, hogy a munkaterv szakmai tartalma nem csorbulhat, a benne tervezett célszámok, célfeladatok teljesítésére tett vállalásokat továbbra is fenn kell tartani.

Indokolt esetben a Platform összehívható a rendes éves üléseknél gyakrabban is, ilyenkor ennek szükségességét az összehívást javasló partner a Somogy Megye Önkormányzati Hivatalának vezetőjével ismerteti.

A fenntartási időszakra vonatkozó munkaterv tartalma a következő:

- számszerű vállalások teljesülésének folyamatos nyomonkövetése,
- a témában előreláthatóan megrendezésre kerülő tájékoztatói, szemléletformálási akciókban való részvétel megszervezésre,
- egyéb kötelezettségek teljesülésének nyomonkövetése.

Titkárság

A Titkárság egyéb feladatai a fenntartási időszakban:

- Folyamatos munkakapcsolat a Klímabarát Települések Szövetségével.

- Elektronikus levelezési listák létrehozása és gondozása Somogy megyei települések, környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezetek, vállalkozások részére.
- Rendszeres hírlevelek küldése, a hírlevelek összeállításához a cikkeket a Platform tagjai bocsátják a Titkárság rendelkezésére, évente legalább két alkalommal kerül hírlevél kiadásra, a hírlevél a projekt keretében létrehozott honlapra kerül fel – a hírlevelekhez tartozó levelezési listák karbantartása, lehetőség szerint a lista bővítése újabb érdeklődő szervezetekkel, természetes személyekkel.
- Online tanácsadás biztosítása az e-mailben jelzett felvetések, észrevételek, kérdések kezelése, megválaszolása, tudásmegosztás.
- Tanácsadói hálózat, szakmai tanácsadó fórum tevékenységének koordinálása, amely naprakész információval látja el az érintett megyei szervezeteket a klímaalkalmazkodással kapcsolatos aktuális szakmai hírekről, mindenkori fejlesztési és együttműködési lehetőségekről.
- A kidolgozott módszertanról, az annak elkészítése során összegyűjtött jó gyakorlatról, valamint klímaváltozással kapcsolatos aktuális információkról on-line tájékoztatás biztosítása (honlap, hírlevél, stb.).

Honlapon aloldal létrehozása

- A projekt keretében az önkormányzat honlapján létrehozott aloldal működtetése.
- Az aloldal tartalmának folyamatos aktualizálása.
- A képzési anyagok, stratégiai, egyéb létrehozott tanulmányok online elérhetőségének biztosítása.
- Az aloldal segítségével fórumozási lehetőség biztosítása.

13. Mellékletek

1. Projektmenedzsment szervezet ábrája
2. Projektmenedzsment szervezetben közreműködők szakmai önéletrajza
3. Megvalósítási ütemterv
4. Kifizetési ütemterv
5. Költségtábla
6. Közbeszerzési/beszerzési ütemterv
7. Rendelkezésre álló együttműködési megállapodások

1.sz. melléklet

Projektmenedzsment szervezeti ábrája

Somogy Megyei Önkormányzat

Projektmenedzser szervezet
vezetője

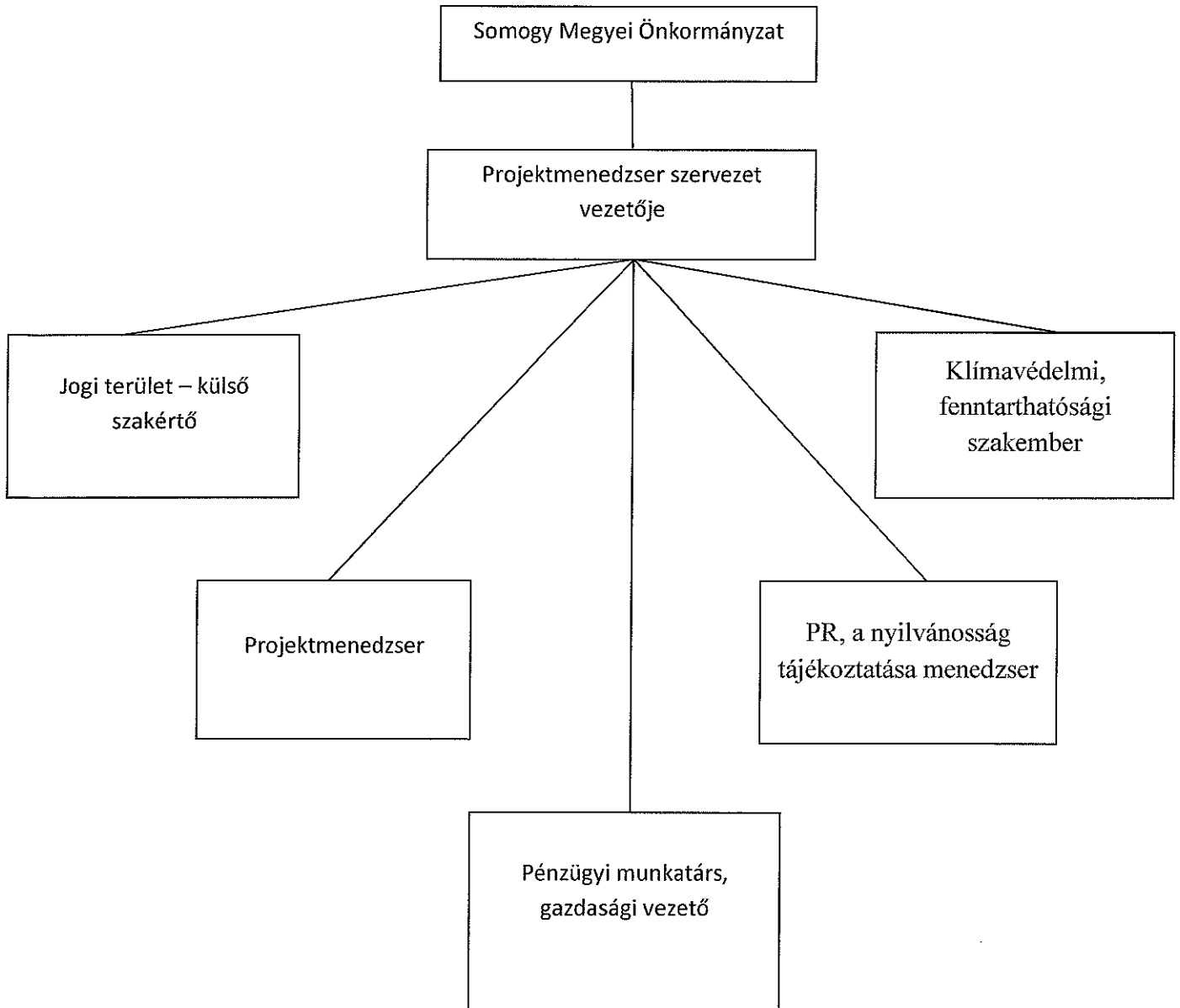
Jogi terület – külső
szakértő

Klimavédelmi,
fenntarthatósági
szakember

Projektmenedzser

PR, a nyilvánosság
tájékoztatása menedzser

Pénzügyi munkatárs,
gazdasági vezető

2.sz. melléklet

Projektmenedzsmentben közreműködők szakmai önéletrajza

ÖNÉLETRAJZ

SZEMÉLYI ADATOK:

Név: **Baloghné Molnár Ida**

Születési hely, idő: Kaposvár, 1954. szeptember 30.

Lakcím: 7523 Kaposfő, Dózsa György utca 16.

Mobil telefonszám: +36304006496

E-mail: imolnar@som-onkorm.hu

TANULMÁNYOK:

1973 – 1977

PTE Közgazdaságtudományi Kar

Tanúsítvány megnevezése: okleveles közgazda

Sorszám: 56/1977

1969 - 1973

Táncsics Mihály Gimnázium, Kaposvár

Érettségi sorszáma: 24/1973

TANFOLYAMOK:

2013.

Projekt management ismeretek

2006-2010.

Szakmai területfejlesztési felkészítések, továbbképzések

2006-2009.

Szakmai, oktatási felkészítések

2006.

Általános jogalkotási ismeretek

2006.

Szervezési és vezetési ismeretek

2003.

EU projekt tanfolyam

2004.

Bevezetés az EU támogatási rendszerébe

1999.

Területfejlesztési projekt menedzsment —DHV Magyarország Kft.

Közigazgatási szakvizsga

MUNKAHELY:

Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal, 7400 Kaposvár, Fő utca 10.
területfejlesztési irodavezető

KULCS TERÜLETEK, FELADATOK:

- a területfejlesztéssel kapcsolatos területi munka végzése, regionális szakmai tevékenység ellátása,
- szakértő közreműködés a megyei tervezési dokumentumok elkészítésében,
- tanulmányok, publikációk készítése a programok tapasztalatairól,
- területfejlesztési szakmai feladatok ellátása, koordinációja,
- területfejlesztés térségi szereplővel kapcsolattartása,
- közreműködés a gazdasági adottságok, erőforrások feltárásában, valamint koordinálásában, részvétel a hasznosítást jelentő koncepciók, programok kidolgozásában.
- közreműködés a 2014-2020-as időszakra vonatkozó megyei koncepcióalkotásban és a programozásban,
- széleskörű kapcsolattartás a területfejlesztés szereplőivel, települési önkormányzatokkal, szakmai szervezetekkel, tanácsadó cégekkel,
- közreműködés pályázatok figyelésében, részvétel a pályázatok megvalósításában, valamint az azzal kapcsolatos koordinációban,
- TOP koordinációs feladatok ellátása, döntés előkészítés koordinációja, IH kapcsolattartás
- közreműködés megyei önkormányzat, mint projekt management szervezet feladatainak koordinációjában,
- előterjesztések készítése a közgyűlés, és annak bizottságai számára.

KÉSZSÉGEK, EGYÉB ISMERETEK:

Számítógép-felhasználói ismeretek:

Microsoft Powerpoint – alapok

Microsoft Word, Excel- alapok

B kategóriás jogosítvány

SZABADIDŐ, HOBBY: kertészkedés, mozi, színház, olvasás,

SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ

FÁBIÁN ÉVA

e-mail: fabianeva56@t-online.hu

tel.:30/534 9554

lakcím: 7400 Kaposvár, 48-as ifjúság u. 34.

szül.idő, hely: 1956. 08. 14., Beleg

végzettség:

Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Kar 1974-79

okleveles építészmérnök

szakmai tapasztalat:

2011.03.01.-	Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal megyei főépítész
2007.04.11.-2011. 02.28.	SM KH (DD RÁ(K)H) Állami Főépítészeti Iroda főépítészeti munkatárs
2000.08.15.-2007.04.10.	Kaposvár MJV Polgármesteri Hivatal városi főépítész
1992.02.15.-2000.08.14.	Kaposvár MJV Polgármesteri Hivatal főépítészeti munkatárs
1979.09.01.-1992.02.14.	Somogyterv építész tervező

kamarai tagság:

Magyar Építész Kamara É 14-0176.

nyelvtudás:

egyre gyengülő beszéd szintű angol, német

technikai készségek:

felhasználói szintű számítógépes ismeret (Word, Internet)

személyes készség:

kötelességtudat, szorgalom, csapatszellem, empátia, segítőkészség, felelősségtudat

publikáció:

Műemléklap OMVH tájékoztató 1998.

Örökség KÖH tájékoztató folyóirat 2008. szeptember

Savaria Urbanisztikai Nyári Egyetem 2008.

kitüntetések:

Kaposvár Város Szolgálatáért 2000.

Edde Község Díszpolgára 2000.

Magyar Köztársaság Ezüst Érdemkereszt 2005.

Somogy Polgáraiért 2010.

A Műemlékvédelemért Forster Gyula-émlékérem 2011.

képzések:

Közigazgatási alapvizsga 1995.

Helyi kodifikátor-kurzus 2002.

Közigazgatási szakvizsga 2004.

Terület- és településrendezési ismeretek 2007.

Közigazgatási teljesítményértékelést támogató módszerek használata 2008.

megvalósult tervezési munkák:

Kaposvár, Toponári úti óvoda bővítése

Balatonberény, naturista kemping

Barcs, egészségügyi gyermekotthon

Kutas, orvosi rendelő és lakások

Vörs, tűzoltószertár

Tab, társasház

Kb. 30 db családi ház Somogy megyében

Belegi ref. templom felújítása

Eddei templom felújítása

Városházán kisebb tervezések: belsőépítészeti átalakítások, bútorok, tájékoztató táblák, emléktáblák

Tervek:

Barcs, Hatházak átalakítás és bővítés

Barcs, művelődési ház átalakítása

Tab, tanácsház bővítés

Kaposvár, állatkert /Deák Varga Dénessel, Harcos Kornéliával/

Belsőépítész tervek: Nagyatád, pártbizottság tanácsterem, Kaposvár, Szt. Imre u. 14. tanácsterem, Siófok, bárpult, Somogysárd, tanácsterem

Településrendezési tervek: Kaposvár, 61. sz. főút két oldala a Hunyadi u. és Pázmány P. u. között (1981), Balatonvilágos parti sáv rendezési terve 1985

Személyi adatok SÁRDI PETRA

Születési név: Sárdi Petra
Anyja neve: Kerekes Ágnes Gizella
Neme: nő
Születési hely és idő: Kaposvár, 1981.03.05.
Családi állapot: hajadon
Állampolgárság: magyar
Állandó lakcím: 7400 Kaposvár, Kisfaludy u.26.
Mobil: +36-30/447-3561
E-mail cím: sardi.petra81@gmail.com

Szakmai tapasztalat

Somogy Megyei Önkormányzat

2016. április - Projektmenedzser
Főbb tevékenységi körök: hazai decentralizált pályázatok kezelése, Európai Unió projektben való részvétel
2013. április-2016. április **Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség NKft.**
Hazai program-végrehajtási csoportvezető:
Főbb tevékenységi körök: csoporttagok szakmai munkájának koordinálása és felügyelete, projektmenedzsment, döntések meghozatala, szerződés módosítások kezelése, helyszíni ellenőrzése lefolytatása, döntés-előkészítő tevékenység
Pénzügyi menedzser: DDOP-s projektek kifizetési kérelmeinek ellenőrzése, kifizetések utalványoz
2004. december- 2006. március Pályázati menedzser: hazai decentralizált támogatási forrásokból támogatásban részesített pályázat kezelése: pályázatok értékelésében történő részvétel, támogatási szerződések megkötésében részvét a MÁK-kal közösen, kifizetési igénylések ellenőrzése, döntés-előkészítő tevékenység a döntéshozó részére, helyszíni ellenőrzések lefolytatása, jelentések, beszámolók, adatszolgáltatások készítése, kapcsolattartás a kedvezményezettekkel
2006. március – 2013. április Projektmenedzser: ROP pályázatok kezelése, előkészítés a DEB részére 2.3-as prioritás vonatkozásában (Óvodák és alapfokú nevelési intézmények infrastrukturális fejlesztése)

Tanulmányok

- 2004-2006 Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar
Európai Unió szakértő szak,
szociális- és humánpolitikai szakirány
- 1999-2004 Kaposvári Egyetem
Gazdasági agrármérnök szak,
terület- és vidékfejlesztési szakirány
- 1995-1999 Munkácsy Mihály Gimnázium, Kaposvár

Személyes készségek

- Anyanyelve magyar
Egyéb nyelvek német és angol
Középfokú nyelvvizsga német nyelvből (1998)

Középfokú komplex nyelvvizsga angol nyelvből (2009)

Kommunikációs készségek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jó kommunikációs készséggel rendelkezem, kommunikációm érthető, világos. ▪ Környezetemmel könnyen megtalálom a közös hangot.
Szervezési/vezetői készségek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Munkám iránti felelősségérzetem kiemelkedő. ▪ Személyiségem rugalmas, alkalmazkodó. ▪ Mások véleményét, ötletét szívesen meghallgatom és mérlegelem. ▪ Előrelátó, megfontolt gondolkodás jellemez.
Munkával kapcsolatos készségek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Munkavégzésem pontos, precíz, teherbírásom magas. ▪ Szeretem az olyan feladatokat, amelyek több lépés együttes összehangolásával oldhatóak meg. ▪ Alkalmazkodóképességem magas.
Számítógép-felhasználói készségek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Felhasználói ismeretek: MS Office (Word, Excel, Power Point; Microsoft Office Outlook), ▪ Lotus ▪ EMIR, EPTK ▪ ESign ▪ Mozilla Firefox, Google Chrome, Internet Explorer,
Járművezetői engedély(ek)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B kategóriás jogosítvány

SZEMÉLYI ADATOK

Becker Roland Barnabás

📍 7400 Kaposvár, Biczó u. 8.

☎ +36-30/226-3938

✉ becker.roland1@gmail.com

Neme Férfi | Születési dátum 1976.július 24. | Állampolgárság magyar

SZAKMAI TAPASZTALAT

2016. 10.09.-

Területfejlesztési referens

Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal, Kaposvár (Magyarország)

Főbb feladataim: a területfejlesztési iroda vezetése, megyei területfejlesztési feladatok koordinálása, szervezése, a 2014-20-as időszak megyei fejlesztési koncepciójának, programjának elkészítésében való aktív közreműködés, területi tervezés, a Somogy megyei Terület- és településfejlesztési Operatív Program felhívásainak előkészítése, a megye települései által megálmodott fejlesztési projektek pályázati rendszerhez való illesztése. a Somogy Megyei Önkormányzat pályázati tevékenységében való aktív közreműködés (elsősorban TOP, KEHOP).

2012. január 01. – 2016. 10.09.

Területfejlesztési irodavezető

Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal, Kaposvár (Magyarország)

Főbb feladataim: a területfejlesztési iroda vezetése, megyei területfejlesztési feladatok koordinálása, szervezése, a 2014-20-as időszak megyei fejlesztési koncepciójának, programjának elkészítésében való aktív közreműködés, területi tervezés, a Somogy megyei Terület- és településfejlesztési Operatív Program felhívásainak előkészítése, a megye települései által megálmodott fejlesztési projektek pályázati rendszerhez való illesztése. a Somogy Megyei Önkormányzat pályázati tevékenységében való aktív közreműködés (elsősorban TOP, KEHOP).

2010. szeptember 02.. –
2012. január 01.**Stratégiai Fejlesztési főosztályvezető**

Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal, Kaposvár (Magyarország)

Főbb feladataim: a főosztály vezetése, vagyongazdálkodási feladatok irányítása, pályázatokkal, közbeszerzéssel kapcsolatos feladatok koordinálása, megyei tulajdonú cégek, alapítványok tevékenységének figyelemmel kísérése, területfejlesztési, területrendezési és ágazati feladatok komplex szervezése, a főosztály megyei közgyűlést kiszolgáló feladatainak irányítása, megyei intézmények fejlesztéseinek, beruházásainak előkészítése, koordinálása.

2008. január-
2010. szeptember 02..**Fejlesztési irodavezető**

Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal, Kaposvár (Magyarország)

Főbb feladataim: a Somogy Megyei Önkormányzat és intézményhálózatának pályázati úton, illetve önerővel megvalósított fejlesztéseinek, beruházásainak előkészítése, szervezése, koordinálása. Beszerzések, közbeszerzések bonyolítása, részvétel a Dél-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács és bizottságai munkájában, Régiós Operatív Programmal kapcsolatos feladatok ellátása. Kapcsolattartás minisztériumokkal, azok háttérintézményeivel.

2006. december 01 –
2008. január**Regionális területfejlesztési koordinátor**

Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal, Kaposvár (Magyarország)

Főbb feladataim: aktív közreműködés a regionális- és megyei területfejlesztési feladatok ellátásában, a megyei közgyűlés környezetvédelmi bizottságának titkárhelyettesi teendőinek ellátása,

kapcsolattartás a kamarákkal, részvétel a Dél-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács és bizottságai munkájában, Régiós Operatív Programmal kapcsolatos feladatok ellátása.

- 2002- 2006. **Vezető, környezetmérnök**
Becker Export- Import Kft.
Főbb feladataim: kapcsolattartás a cég ügyfélkörével, biogazdálkodásban alkalmazható technológiák, tápanyag szolgáltató készítmények forgalmazása, települési környezetvédelmi programok készítése.
- 2001.2002. **Kistérségi megbízott**
Miniszterelnöki Hivatal – Marcali kistérség
Főbb feladataim: a kistérség településeivel való aktív kapcsolattartás, I. Széchenyi Terv pályázataival kapcsolatos kommunikáció, információáramlás elősegítése, kistérségi társulás munkájában való aktív közreműködés, pályázatok, projektek generálása, statisztikák készítése.
- 1999-2001. **Környezetmérnök**
Becker Export- Import Kft.
Feladatom: biogazdálkodásban alkalmazható készítmények területi képviselője Somogy és Baranya megyében, kapcsolattartás az ügyfélkörrel, logisztika szervezése a két megyében.

TANULMÁNYOK

2013. **Fejlesztés menedzsment tréning**
Dél-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség, Kaposvár (Magyarország)
Modulok: Fejlesztéspolitikai alapismeretek; Fejlesztési projektek tervezése; Pályázatmenedzsment; Fejlesztési projektek megvalósítása.
2007. **Közigazgatási szakvizsga**
Dél-Dunántúli Regionális Közigazgatási Hivatal, Kaposvár (Magyarország)
Modulok: A központi állami szervek rendszere, Jogalkotási és jogalkalmazási ismeretek; Általános államháztartási ismeretek; Közigazgatás-szervezési és vezetési ismeretek; Az Európai Unió szervezete és jogrendszere; Önkormányzati közigazgatás.
2007. **Közigazgatási alapvizsga**
Dél-Dunántúli Regionális Közigazgatási Hivatal, Kaposvár (Magyarország)
Modulok: Jogi alapismeretek; Közigazgatási alapismeretek; Európai Unió alapismeretek; Gazdálkodási és pénzügyi alapismeretek; Információbiztonsági és adatvédelmi alapismeretek; Szervezeti igazgatás.
2004. – 2006. **Európai Unió szakértő, térségfejlesztési szakirány**

Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar, Pécs (Magyarország)

1999. – 2001. **Okleveles biomérnök**
 Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Vegyészmérnöki kar
 Budapest (Magyarország)

1995. – 1998. **Környezetmérnök**
 Janus Pannonius Tudományegyetem Pollack Mihály Főiskolai kar, Pécs (Magyarország)

1994.. **Érettségi vizsga**
 Táncsics Mihály Gimnázium, Kaposvár (Magyarország)

SZEMÉLYES KÉSZSÉGEK

Anyanyelve magyar

Egyéb nyelvek

	SZÖVEGÉRTÉS		BESZÉD		ÍRÁS
	Hallás utáni értés	Olvasás	Társalgás	Folyamatos beszéd	
angol	B2	B2	B2	B2	B2
német	B1	B1	B1	B1	B1

1994 „C” típusú (szóbeli, írásbeli) államilag elismert nyelvvizsga, középfok

Szintek: A1/2: alapszintű felhasználó - B1/2: Önálló felhasználó - C1/2: Mesterfokú felhasználó
Közös Európai Nyelvi Referenciakeret

Kommunikációs készségek Jó kommunikációs készség, csapatszellem, kitartás, alkalmazkodási készség, terhelhetőség.

Számítógép-felhasználói készségek Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint), internet, Outlook ismerete.

Járművezetői engedély(ek) B (szerzés éve: 1993)

Becker Roland Barnabás

SZEMÉLYI ADATOK

Szűts András Ervinné

📍 Magyarország, 7253. Csoma, Kossuth L. u.1/a.

☎ 06-20/425-7670

✉ szuts.andrasne@som-onkorm.hu

Neme nő | Születési dátum 1960.07.30 | Állampolgárság magyar

SZAKMAI TAPASZTALAT

2015.03.01-JELENLIG IS

gazdasági vezető

Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal

Költségvetés tervezés, beszámoló készítés, pályázatok teljes körű pénzügyi lebonyolítása, főkönyvi könyvelés, pénzügyi szabályzatok elkészítése, gazdálkodással kapcsolatos feladatok ellátása, pályázatok teljes körű pénzügyi feladatok ellátása

önkormányzatok igazgatási tevékenysége

2012.10.15-2015.02.28.

pénzügyi referens

Somogy Megyei Önkormányzati Hivatal

Bejövő és kimenő számlák adminisztrációja, kontírozása, könyvelése, utalások készítése, analitikus nyilvántartások vezetése

önkormányzatok igazgatási tevékenysége

2012.01.01-2012.10.14.

kiemelt főelőadó

Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Dombóvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség

A szervezet humánpolitikai feladatainak teljes körű ellátása, személyzeti nyilvántartások vezetése, személyi anyagok kezelése, gazdasági jellegű feladatok ellátása.

Katasztrófavédelem

1997.05.01-2011.12.31.

személyzeti, gazdasági és ügyviteli csoportvezető

Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Dombóvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség

A csoport munkájának koordinálása, vezetése és ellenőrzése. Költségvetés és beszámoló készítés, elemzési feladatok ellátása. Főkönyvi könyvelés, szabályzatok készítése, aktualizálása, illetményszámfejtéshez kapcsolódó feladatok és személyzeti munka teljes körű ellátása.

Katasztrófavédelem

1991.01.01-1996.08.31.

pénzügyi főelőadó

Csoma, Szabadi Önkormányzatok Körjegyzősége

Pénzügyi szabályzatok kidolgozása, költségvetés és beszámoló összeállítása. Szöveges előterjesztések, elemzések készítése. Pályázati anyagok előkészítése, benyújtása, főkönyvi könyvelés. Helyi adó ügyek intézése.

Önkormányzatok igazgatási tevékenysége

1984.01.01-1990.12.31.

pénzügyi vezető

Községi Közös Tanács GAMESZ

Pénzügyi szabályzatok kidolgozása, költségvetés és beszámoló összeállítása. Szöveges előterjesztések, elemzések készítése. Pénztár kezelés, illetményszámfejtéssel kapcsolatos feladatok ellátása, TB ügyintézés, főkönyvi könyvelés.

Önkormányzatok igazgatási tevékenysége

1982.01.01.-1983.12.31.

pénzügyi ügyintéző

Községi Közös Tanács

Költségvetés és beszámoló készítés, könyvelés, analitikus nyilvántartások vezetése.
Illetményszámfejtéssel kapcsolatos feladatok ellátása..
Önkormányzatok igazgatási tevékenysége

2010.09.01-2011.06.30. mérlegképes könyvelő államháztartási szakon

Penta Unió Oktatási Centrum, Kaposvár

Államháztartási számvitel, ellenőrzés, államháztartási ismeretek

2003.09.15-2007.05.31. közgazdász

Gábor Dénes Főiskola, Budapest

közgazdaságtan, számvitel

1995.09.01-1997.07.30 mérlegképes könyvelő vállalászati szakon

JPTE Oktatási Központ, Kaposvár

számvitel, jogi ismeretek, ellenőrzés, elemzés

1995.09.01-1997.07.30 képesített könyvelő, vállalati tervező, statisztikus

Noszlopy Gáspár Közgazdasági Szakközépiskola, Kaposvár

számvitel, tervezés, statisztika

SZEMÉLYES KÉSZSÉGEK

ANYANYELVE magyar

KOMMUNIKÁCIÓS KÉSZSÉGEK Jó kommunikációs készség, csapatszellem, alkalmazkodási képesség jellemeze, melyet leginkább személyzeti, gazdasági és ügyviteli csoportvezetői munkám során sajátítottam el. Tapasztalataimat munkám és szabadidős tevékenységek során szereztem. Az emberek iránti empatikus készségemnek a személyzeti munka során nagy hasznát vettem.

**SZERVEZÉSI/VEZETŐI
KÉSZSÉGEK**

Szervezői és vezetői képességemet csoportvezetői tevékenységem során igyekeztem fejleszteni. Az irányításom alá tartozó 5 fő munkáját irányítottam és hangoltam össze. Szervezési tapasztalataimat testületi ülések, ünnepek és állománygyűlések alkalmával szereztem.

**MUNKÁVAL KAPCSOLATOS
KÉSZSÉGEK**

Eddigi munkáim és tanulmányaim során teljes körű szakmai tapasztalatra tettem szert az önkormányzati gazdálkodás területén.

DIGITÁLIS KÉSZSÉGEK

ÖNÉRTÉKELÉS				
INFORMÁCIÓ- FELDOLGOZÁ SA	KOMMUNIKÁCIÓ	TARTALOM LÉTREHOZÁS A	BIZTONSÁG	PROBLÉMAMEGO LDÁS

EGYÉB KÉSZSÉGEK

A számviteli és pénzügyi szoftverek kezelésében nagy tapasztalattal rendelkezem. Az Office eszközöket és levelező rendszereket megfelelő szinten ismerem és használom. Az új programok használata nem okoz gondot, kezelésüket könnyen elsajátítom.

**JÁRMŰVEZETŐI
ENGEDÉLY(EK)**

B1

KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK

- PUBLIKÁCIÓK
- PREZENTÁCIÓK
- KUTATÁSOK / PROJEKTEK
- KONFERENCIÁK
- KÉPZÉSEK
- DÍJAK ÉS KITÜNTETÉSEK
- TAGSÁGOK
- REFERENCIÁK
- IDÉZETEK
- TANFOLYAMOK
- TANÚSÍTVÁNYOKAT
- MELLÉKLETEK

4.sz. melléklet kifizetési ütemterv

Szerződés VAGY Tevékenység* megnevezése		I. év [bruttó Ft]		II. év [bruttó Ft]	Összesen [bruttó Ft]
		I. félév	II. félév	I. félév	
Projektfejlesztés					
1.	1.1 Megvalósíthatósági Tanulmány elkészítése	1 200 000			1 200 000
Projekt megvalósítás					
1.	2.1 Klímastratégia kidolgozása			17 625 000	17 625 000
2.	2.2 Somogy Megyei Éghajlatváltozási Platform megalakítása, koordinálása	0			0
3.	3.1.1 Konferenciák szervezése	400 000	2 000 000		2 400 000
4.	3.2.1 Workshopok szervezése	1 800 000		500 000	2 300 000
5.	3.3.1 Figyelemfelkeltő akció szervezése		2 300 000		2 300 000
6.	4.1 Projektmegvalósításhoz szükséges eszközök beszerzése	1 800 000			1 800 000
7.	5.1.1.1 Alhonlap létrehozása	60 000			60 000
8.	5.1.1.2 „C” típusú tájékoztató tábla	10 000			10 000
9.	5.1.1.3 Fotódokumentáció készítése			50 000	50 000
10.	5.1.1.4 Sajtóközlemény kiküldése			0	0
11.	5.1.1.5 Térképtér feltöltése			5 000	5 000
12.	6.1.1.1 Szórólap		18 000		18 000
13.	6.1.1.2 Tájékoztató kiadvány		1 225 000		1 225 000
14.	6.1.1.3 Jegyzetömb		75 000		75 000
15.	6.1.1.4 Toll		50 000		50 000
16.	6.1.1.5 Meghívó		45 000	15 000	60 000
17.	6.1.1.6 Reklámtábla, plakát		43 200	28 800	72 000
18.	7.1 Projektmenedzsment	346 154	346 154	57 692	750 000
Összesen:					30 000 000

Költségvetési szerv	Részfeladat (2. sz. táblázat)	Feladat (3. sz. táblázat)	Részfeladat (4. sz. táblázat)	Előirányzat típusa	Előirányzat megnevezése	Előirányzatok költségvetési megnevezése		Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások
						Előirányzat megnevezése	Előirányzat megnevezése				
1. Regionális köznevelési feladatok	1.1. Az MTM feladatai	1.1.1. MTM feladatok	1.1.1.1. Az MTM feladatok	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások
2. Magyar Nemzeti Színház művészeti tevékenysége	2.1. Képzési feladatok	2.1.1. Képzési feladatok	2.1.1.1. Képzési feladatok	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások
3. Képzési feladatok	3.1. Képzési feladatok	3.1.1. Képzési feladatok	3.1.1.1. Képzési feladatok	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások
4. Feladatok	4.1. Feladatok	4.1.1. Feladatok	4.1.1.1. Feladatok	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások
5. Feladatok	5.1. Feladatok	5.1.1. Feladatok	5.1.1.1. Feladatok	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások
6. Működési feladatok	6.1. Működési feladatok	6.1.1. Működési feladatok	6.1.1.1. Működési feladatok	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások
7. Feladatok	7.1. Feladatok	7.1.1. Feladatok	7.1.1.1. Feladatok	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások	Elsődleges kiadások

6.sz. melléklet Beszerzési ütemterv

Tender neve	Rész- ajánlat	(Köz) beszerzési eljárás típusa	Tender tartalma (tevékenységek felsorolása)	Becsült költség [nettó Ft]			Tervezett ütemezés [év, hó]					
				összes	öntész	támogatás	tender dokumentáció kidolgozása	IH jóváhagyás	ME KFF jóváhagyás	Ajánlatok értékelése	Szerződés kötés	
eszköz beszerzés	NR	3 ajánlat kérése	Platform Iroda működéséhez szükséges eszközök beszerzése	1 417 323	-	1 417 323	NR	NR	NR	NR	ápr.17	máj.17
rendezvényszervezés	NR	3 ajánlat kérése	Nyitórendezvény	314 960	-	314 960	NR	NR	NR	NR	márc.17	márc.17
marketingeszközök beszerzése	NR	3 ajánlat kérése	Szórólap, tájékoztató kiadvány, jegyzetfőmb, toll, meghívó, reklámtábla, plakát	1 181 102	0	1 181 102	NR	NR	NR	NR	máj.17	máj.17

7.sz. melléklet

Rendelkezésre álló együttműködési megállapodások

Szándéknyilatkozat

Somogy megyei éghajlat változási platform létrehozásában való részvételről

Alulírott Sticker Péter, mint a Kaposvári Tankerületi Központ (cím: 7400 Kaposvár, Szántó u. 5.) képviselője akként nyilatkozom, hogy szervezetünk aktív szerepet vállal a Somogy Megyei Önkormányzat által a KEHOP-1.2.0-15 Klímastratégia kidolgozásához kapcsolódó módszertan és kapacitásfejlesztés, valamint szemléletformálás felhívásra benyújtott, KEHOP-1.2.0-15-2016-0017 kódszámú és „Somogy megyei éghajlat változási platform létrehozása” című projektjavaslat célját képező Megyei szintű éghajlat változási platform létrehozásában, a megyei klímastratégia kidolgozásában.

A szervezetünk által vállalt szerepek a fenti tevékenységében:

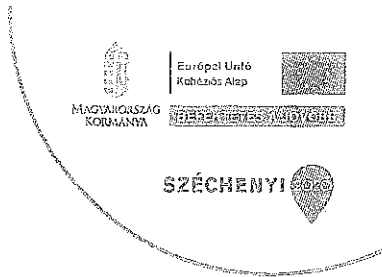
- Együttműködés kialakítása a kedvezményezett Somogy Megyei Önkormányzattal a projekt során
- Részvétel és együttműködés a megyei klímastratégia kidolgozásában és megvalósításában.
- Hozzájárulás a Somogy Megyei Önkormányzat által kibocsátott egyéb dokumentumok megalkotásához, állásfoglalások kialakításához.
- Részvétel a projekt megvalósítása érdekében szervezett fórumokon, rendezvényeken, szakmai megbeszéléseken
- Kapcsolattartás és együttműködés a megyei Titkársággal.

Egyetértek azzal, hogy a fent megnevezett projekthez, annak tevékenységében érdekelt további szervezetek csatlakozhatnak.

Kelt: Kaposvár, 2017. 02.14.

Részvevő

Somogy Megyei Önkormányzat

Szándéknyilatkozat

Somogy megyei éghajlat változási platform létrehozásában való részvételről

Alulírott Tóth László, mint a Koto Autóház Kft. (cím: 7400 Kaposvár, Dombóvári út 9.) képviselője akként nyilatkozom, hogy szervezetünk aktív szerepet vállal a Somogy Megyei Önkormányzat által a KEHOP-1.2.0-15 Klímastratégia kidolgozásához kapcsolódó módszertan és kapacitásfejlesztés, valamint szemléletformálás felhívásra benyújtott, KEHOP-1.2.0-15-2016-0017 kódszámú és „Somogy megyei éghajlat változási platform létrehozása” című projektjavaslat célját képező Megyei szintű éghajlat változási platform létrehozásában, a megyei klímastratégia kidolgozásában.

A szervezetünk által vállalt szerepek a fenti tevékenységében:

- Együttműködés kialakítása a kedvezményezett Somogy Megyei Önkormányzattal a projekt során
- Részvétel és együttműködés a megyei klímastratégia kidolgozásában és megvalósításában.
- Hozzájárulás a Somogy Megyei Önkormányzat által kibocsátott egyéb dokumentumok megalkotásához, állásfoglalások kialakításához.
- Részvétel a projekt megvalósítása érdekében szervezett fórumokon, rendezvényeken, szakmai megbeszéléseken
- Kapcsolattartás és együttműködés a megyei Titkársággal.

Egyetértek azzal, hogy a fent megnevezett projekthez, annak tevékenységében érdekelt további szervezetek csatlakozhatnak.

Kelt: Kaposvár, 2017. 02.14.

Részvevő

TOYOTA (M)
KOTO AUTÓHÁZ KFT
7400 Kaposvár Dombóvári u. 9
Adószám: 11921806-2-14

Somogy Megyei Önkormányzat		
SOMOGY MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT		
HIVATAL		
2017 FEB 22. 11:12:04		
SOMOGY MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT		
HIVATAL		
2017 FEB 22. 11:12:04		
SOMOGY MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT		
HIVATAL		
2017 FEB 22. 11:12:04		

Szándéknyilatkozat

Somogy megyei éghajlat változási platform létrehozásában való részvételről

Alulírott Barkóczi István, mint a SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt. (cím: 7400 Kaposvár, Bajcsy Zs. u. 21.) képviselője akként nyilatkozom, hogy szervezetünk aktív szerepet vállal a Somogy Megyei Önkormányzat által a KEHOP-1.2.0-15 Klímastratégia kidolgozásához kapcsolódó módszertan és kapacitásfejlesztés, valamint szemléletformálás felhívásra benyújtott, KEHOP-1.2.0-15-2016-0017 kódszámú és „Somogy megyei éghajlat változási platform létrehozása” című projektjavaslat célját képező Megyei szintű éghajlat változási platform létrehozásában, a megyei klímastratégia kidolgozásában.

A szervezetünk által vállalt szerepek a fenti tevékenységében:

- Együttműködés kialakítása a kedvezményezett Somogy Megyei Önkormányzattal a projekt során
- Részvétel és együttműködés a megyei klímastratégia kidolgozásában és megvalósításában.
- Hozzájárulás a Somogy Megyei Önkormányzat által kibocsátott egyéb dokumentumok megalkotásához, állásfoglalások kialakításához.
- Részvétel a projekt megvalósítása érdekében szervezett fórumokon, rendezvényeken, szakmai megbeszéléseken
- Kapcsolattartás és együttműködés a megyei Titkársággal.

Egyetérttek azzal, hogy a fent megnevezett projekthez, annak tevékenységében érdekelt további szervezetek csatlakozhatnak.

Kelt: Kaposvár, 2017. 02.14.

SOMOGY MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
7400 Kaposvár, Bajcsy Zs. u. 21.
Tel.: 82/505-100

Részvevő

Szándéknyilatkozat

Somogy megyei éghajlat változási platform létrehozásában való részvételről

Alulírott Prépost László, mint a Somogy Megyei Önkormányzat Közgyűlésének (cím: 7400 Kaposvár, Fő u.10.) képviselője akként nyilatkozom, hogy szervezetünk aktív szerepet vállal a Somogy Megyei Önkormányzat által a KEHOP-1.2.0-15 Klímastratégia kidolgozásához kapcsolódó módszertan és kapacitásfejlesztés, valamint szemléletformálás felhívásra benyújtott, KEHOP-1.2.0-15-2016-0017 kódszámú és „Somogy megyei éghajlat változási platform létrehozása” című projektjavaslat célját képező Megyei szintű éghajlat változási platform létrehozásában, a megyei klímastratégia kidolgozásában.

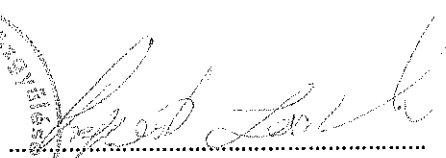
A szervezetünk által vállalt szerepek a fenti tevékenységében:

- Együtműködés kialakítása a kedvezményezett Somogy Megyei Önkormányzattal a projekt során
- Részvétel és együtműködés a megyei klímastratégia kidolgozásában és megvalósításában.
- Hozzájárulás a Somogy Megyei Önkormányzat által kibocsátott egyéb dokumentumok megalkotásához, állásfoglalások kialakításához.
- Részvétel a projekt megvalósítása érdekében szervezett fórumokon, rendezvényeken, szakmai megbeszéléseken
- Kapcsolattartás és együtműködés a megyei Titkársággal.

Egyetértek azzal, hogy a fent megnevezett projekthez, annak tevékenységében érdekelt további szervezetek csatlakozhatnak.

Kelt: Kaposvár, 2017. 02.14.

Részvevő

Szándéknyilatkozat

Somogy megyei éghajlat változási platform létrehozásában való részvételről

Alulírott Trenyik Tamás, mint a Dél-Dunántúli Hulladékkezelő Nonprofit Kft. (cím: 7400 Kaposvár, Áchim András u. 2.) képviselője akként nyilatkozom, hogy szervezetünk aktív szerepet vállal a Somogy Megyei Önkormányzat által a KEHOP-1.2.0-15 Klímastratégia kidolgozásához kapcsolódó módszertan és kapacitásfejlesztés, valamint szemléletformálás felhívásra benyújtott, KEHOP-1.2.0-15-2016-0017 kódszámú és „Somogy megyei éghajlat változási platform létrehozása” című projektjavaslat célját képező Megyei szintű éghajlat változási platform létrehozásában, a megyei Klímastratégia kidolgozásában.

A szervezetünk által vállalt szerepek a fenti tevékenységében:

- Együttműködés kialakítása a kedvezményezett Somogy Megyei Önkormányzattal a projekt során
- Részvétel és együttműködés a megyei klímastratégia kidolgozásában és megvalósításában.
- Hozzájárulás a Somogy Megyei Önkormányzat által kibocsátott egyéb dokumentumok megalkotásához, állásfoglalások kialakításához.
- Részvétel a projekt megvalósítása érdekében szervezett fórumokon, rendezvényeken, szakmai megbeszéléseken
- Kapcsolattartás és együttműködés a megyei Titkársággal.

Egyetérték azzal, hogy a fent megnevezett projekthez, annak tevékenységében érdekelt további szervezetek csatlakozhatnak.

Kelt: Kaposvár, 2017. 02.14.

Szándéknyilatkozat

Somogy megyei éghajlat változási platform létrehozásában való részvételről

Alulírott **Dr. Borbás Zoltán** kancellár, mint a **Kaposvári Egyetem** (cím: 7400 Kaposvár, Guba Sándor u. 40.) képviselője akként nyilatkozom, hogy szervezetünk aktív szerepet vállal a **Somogy Megyei Önkormányzat** által a KEHOP-1.2.0-15 Klímastratégia kidolgozásához kapcsolódó módszertan és kapacitásfejlesztés, valamint szemléletformálás felhívásra benyújtott, KEHOP-1.2.0-15-2016-0017 kódszámú és „**Somogy megyei éghajlat változási platform létrehozása**” című projektjavaslat célját képező Megyei szintű éghajlat változási platform létrehozásában, a megyei klímastratégia kidolgozásában.

A szervezetünk által vállalt szerepek a fenti tevékenységében:

- Együttműködés kialakítása a kedvezményezett Somogy Megyei Önkormányzattal a projekt során
- Részvétel és együttműködés a megyei klímastratégia kidolgozásában és megvalósításában.
- Hozzájárulás a Somogy Megyei Önkormányzat által kibocsátott egyéb dokumentumok megalkotásához, állásfoglalások kialakításához.
- Részvétel a projekt megvalósítása érdekében szervezett fórumokon, rendezvényeken, szakmai megbeszéléseken
- Kapcsolattartás és együttműködés a megyei Titkársággal.

Egyetértek azzal, hogy a fent megnevezett projekthez, annak tevékenységében érdekelt további szervezetek csatlakozhatnak.

Kelt: Kaposvár, 2017. 02.14.

Részvevő

Szándéknyilatkozat

Somogy megyei éghajlat változási platform létrehozásában való részvételről

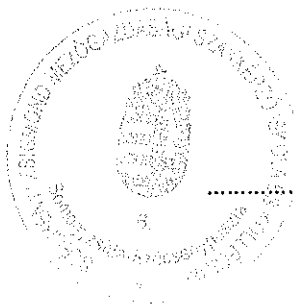
Alulírott Torma Sándor Ede, mint a Széchenyi István Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium megbízott igazgatója (cím: 8734 Somogyzsítfá, Ady Endre utca 8.) képviselője akként nyilatkozom, hogy szervezetünk aktív szerepet vállal a Somogy Megyei Önkormányzat által a KEHOP-1.2.0-15 Klímastratégia kidolgozásához kapcsolódó módszertan és kapacitásfejlesztés, valamint szemléletformálás felhívásra benyújtott, KEHOP-1.2.0-15-2016-0017 kódszámú és „Somogy megyei éghajlat változási platform létrehozása” című projektjavaslat célját képező Megyei szintű éghajlat változási platform létrehozásában, a megyei klímastratégia kidolgozásában.

A szervezetünk által vállalt szerepek a fenti tevékenységében:

- Együttműködés kialakítása a kedvezményezett Somogy Megyei Önkormányzattal a projekt során
- Részvétel és együttműködés a megyei klímastratégia kidolgozásában és megvalósításában.
- Hozzájárulás a Somogy Megyei Önkormányzat által kibocsátott egyéb dokumentumok megalkotásához, állásfoglalások kialakításához.
- Részvétel a projekt megvalósítása érdekében szervezett fórumokon, rendezvényeken, szakmai megbeszéléseken
- Kapcsolattartás és együttműködés a megyei Titkársággal.

Egyetértek azzal, hogy a fent megnevezett projekthez, annak tevékenységében érdekelt további szervezetek csatlakozhatnak.

Kelt: Kaposvár, 2017. 02.14.

.....
Résztevő

Szándéknyilatkozat

Somogy megyei éghajlat változási platform létrehozásában való részvételről

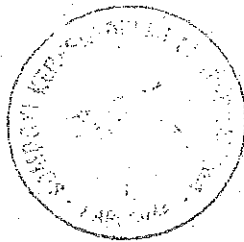
Alulírott Németh Krisztina, mint a Somogyi Kereskedelmi és Iparkamara (székhely: 7400 Kaposvár, Anna u. 6.) képviselője akként nyilatkozom, hogy szervezetünk aktív szerepet vállal a Somogy Megyei Önkormányzat által a KEHOP-1.2.0-15 Klímastratégia kidolgozásához kapcsolódó módszertan és kapacitásfejlesztés, valamint szemléletformálás felhívásra benyújtott, KEHOP-1.2.0-15-2016-0017 kódszámú és „Somogy megyei éghajlat változási platform létrehozása” című projektjavaslat célját képező Megyei szintű éghajlat változási platform létrehozásában, a megyei klímastratégia kidolgozásában.

A szervezetünk által vállalt szerepek a fenti tevékenységében:

- Együttműködés kialakítása a kedvezményezett Somogy Megyei Önkormányzattal a projekt során
- Részvétel és együttműködés a megyei klímastratégia kidolgozásában és megvalósításában.
- Hozzájárulás a Somogy Megyei Önkormányzat által kibocsátott egyéb dokumentumok megalkotásához, állásfoglalások kialakításához.
- Részvétel a projekt megvalósítása érdekében szervezett fórumokon, rendezvényeken, szakmai megbeszéléseken
- Kapcsolattartás és együttműködés a megyei Titkársággal.

Egyetértek azzal, hogy a fent megnevezett projekthez, annak tevékenységében érdekelt további szervezetek csatlakozhatnak.

Kelt: Kaposvár, 2017. 02.14.

Németh Krisztina

Részvevő